

Essunga kommun

Essunga Kommun

Årsredovisning 2022

Innehållsförteckning

Essunga kommun	3
Kommunstyrelsens ordförande	3
Kommunens organisation	3
Förvaltningsberättelse	5
<i>Övergripande målstyrning och uppföljning</i>	5
<i>Den kommunala koncernen</i>	13
<i>Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning</i>	15
<i>Händelser av väsentlig betydelse</i>	17
<i>Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten</i>	19
<i>God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning</i>	19
<i>Väsentliga personalförhållanden</i>	35
<i>Förväntad utveckling</i>	39
<i>Nothänvisning</i>	40
Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse	53
Socialnämndens verksamhetsberättelse	55
Utbildningsnämndens verksamhetsberättelse	57
Bygg- och miljönämndens verksamhetsberättelse	59
Kommunala bolag, stiftelser, gemensam nämnd och kommunalförbund.....	60
<i>Essunga Bostäder AB</i>	60
<i>Stiftelsen Essunga industrier</i>	61
<i>Räddningsnämnden</i>	62
<i>Kommunalförbundet Göliska IT</i>	63

Essunga kommun

Kommunstyrelsens ordförande

Året 2022

Essunga kommun har under 2022 fortsatt vara påverkad av stora händelser i vår omvärld såsom coronapandemin och Rysslands invasion av Ukraina. Detta är händelser som även påverkar den enskilde invånaren och vårt närings- och föreningsliv. Trots detta fortsätter våra duktiga medarbetare att leverera en mycket bra service och tjänster till våra kommuninvånare. Som kommunalråd kan man inte vara annat än ödmjuk och tacksam.

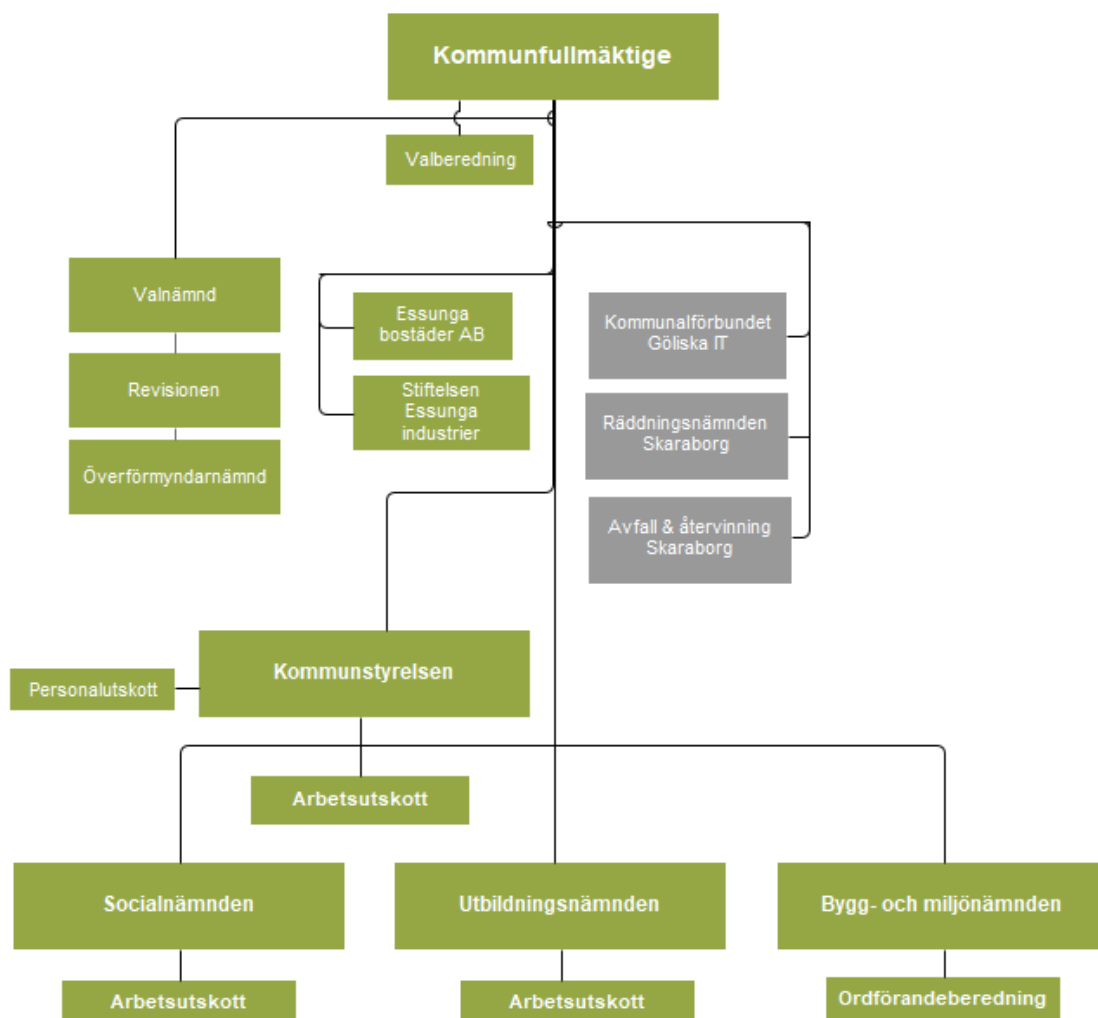
Vi har under året genomfört allmänna val, där invånare i Essunga kommun har gett sitt tydliga mandat och förtroende till oss förtroendevalda. Moderaterna har tillsammans med Centerpartiet, Kristdemokraterna och Miljöpartiet valt att bilda majoritet och kommer fortsätta att driva och leda kommunen framåt. Jag vill också passa på att rikta ett tack till kommunens oppositionsråd för att jobba konstruktivt och lösningsfokuserat med ett respektfullt tonläge för Essungas bästa.

Under 2022 har vi stärkt upp kommunens säkerhetsarbete utifrån det som händer i vår omvärld. Vi har arbetat med ny detaljplan i Jonslund och med planeringen inför nybyggnation av förskola och skola. Vi har även genomfört samrådsträffar utifrån arbetet med vår fördjupade översiktsplan i Nossebro där vi fick till oss flera bra synpunkter för arbetet framåt. Kommunstyrelsen har tillsammans med kommunledningsgruppen genomfört flera företagsbesök, där bland annat ett av våra besök fokuserade på våra gröna näringar. Detta var bara en liten del av allt som hänt – och mer finns att ta del av i den här årsredovisningen. Till sist vill jag rikta ett stort tack till våra medarbetare och invånare som gör Essunga kommun till den bästa.

Daniel Andersson (M)

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunens organisation

Essunga kommun är en demokratiskt styrd organisation, som leds av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Huvudansvaret för den kommunala verksamheten ligger hos de förtroendevalda, det vill säga, hos politikerna.

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande instans, den tar beslut i kommunövergripande frågor. Man kan jämföra fullmäktige med Sveriges riksdag.

Kommunstyrelsen förbereder alla ärenden, som ska tas upp i kommunfullmäktige och ansvarar för att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Man kan jämföra kommunstyrelsen med Sveriges regering.

Kommunens sektorer styrs av **nämnder** som består av politiker.

Förvaltningsberättelse

Övergripande målstyrning och uppföljning

Vision och värdeord

Vision 2040: Essunga kommun ska växa till 10 000 invånare år 2040

Värdegrund: *Närhet skapar meningsfulla möten där människor engageras och utvecklas*

Värdeord:

Ä – Äkta, med detta menar vi att vi står och utvecklas i en trygg, stabil och lantlig miljö

V – Välkomnande, med välkomnande menar vi att vi är öppna mot vår omvärld och vill vara en del av den

E – Engagerande, med engagerande menar vi att vi är engagerade i lösning på de utmaningar vi möter

N – Nyfikna, med nyfikna menar vi att vi alltid ska sträva efter att till oss och värdera ny kunskap och nya idéer

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Måluppfyllelse för kommunens övergripande mål

Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i all sin verksamhet. Definitionen av vad som är god ekonomisk hushållning utgår från kommunens förutsättningar för ekonomi och verksamhet.

God ekonomisk hushållning innebär:

- Resultatet ska utgöra 3,0 procent +/- 1,0 procent av de samlade intäkterna för skatt, statsbidrag och utjämningsystem,
- Nettoinvesteringarna ska under en rullande fyraårsperiod finansieras till lägst 60 procent av egna medel,
- Soliditeten ska vara på en nivå som säkerställer fullgod betalningsförmåga och finansiell handlingsfrihet,
- Likviditeten ska vara på en nivå som säkerställer betalningsförmågan och finansiell handlingsfrihet på kort sikt,
- Nämnderna ska hantera beslutade budgetmedel på ett sätt som möjliggör nytta för kommuninvånarna utifrån de uppdrag som kommunfullmäktige

För respektive mål tydliggörs bedömningen av måluppfyllelse för målen enligt följande färgmarkering:

 = målet är uppnått, = målet är delvis uppnått, = målet är ej uppnått

Boende och befolkning

Essunga kommun ska verka för olika former av mötesplatser som stärker människors utveckling och inkludering

Kommentar

Kommunen har under 2022 återupptagit arbetet med de publika mötesplatserna som till följd av pandemin fått vara stängda. Kultur- och fritidsavdelningen har under året fortsatt arbetet med att stärka bibliotekets i Nossebro funktion som central mötesplats för kommuninvånarna. Satsningen kring mer-öppet bibliotek, vilket innebär att besökare kan använda biblioteket även när det är obemannat, sjuksattes i januari 2023. Målsättningen med biblioteket är att det ska vara en öppen och inkluderande mötesplats oavsett vem man är och var i livet man befinner sig. Både inom Nossebrobadet och inom biblioteksverksamheten har ett stort arbete lagts ned på att skapa aktiviteter som tilltalar flera målgrupper.

Kommunstyrelsen har under 2022 haft i uppdrag att utveckla och implementera digitala former för medborgardialog, detta har inte genomförts, utan finns med som en aktivitet i 2023-års verksamhetsplan med budget. För att bygga ett öppet och demokratiskt samhälle, som präglas av tillit och delaktighet, är det kommunens ambition att fortsätta utveckla metoder för dialog.

När det gäller kommunstyrelsens aktivitet "arbeta fram och etablera en kommunikationsstrategi som vägledning för kommunens kommunikation" har arbetet påbörjats men inte slutförts. En varumärkesplattform tydliggör de egenskaper och värden som vi vill att omvärlden ska förknippa med Essunga kommun. Den kommer ligga till grund för kommunens kommunikationsstrategi.

Utbildningsnämndens verksamheter har under året arbetat för att erbjuda en bredd av aktiviteter och kulturupplevelser. Detta för att stärka barn och ungas förutsättningar att bredda sina fritidsintressen och ges en inblick i samhällets kulturliv. T.ex. har alla elever i årskurs 9 kunnat genomföra den årliga resan till Göteborg där ett besök på operan ingår.

Bedömningen är att målet kommer att uppnås.

Mätetal		Kommentar
Anmälda brott om skadegörelse, per 1 000 invånare		Målvärde: 9 Utfall 2021: 7,3 Utfall 2020: 8,2 Uppgifter för 2022 finns ej.
Kostnad parker, kr/invånare		Målvärde: 220 kr/invånare Utfall 2021: 309 kr/invånare Utfall 2020: 213 kr/invånare Uppgifter för 2022 finns ej.
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng		Målvärde: 65% Utfall 2022: 52% Utfall 2021: 54%
Antal besök i Kaveldunet		Målvärde 2022: 2 300 besök Utfall 2022: 3 225 besök april-december. Stängt jan-mars.
Antal gymnasieungdomar med funktionsnedsättning på mötesplats Forsgatan		Målvärde 2022: 5 st Utfall 2022: 5 st
Antal skolungdomar med funktionsnedsättning i fritidsverksamheten		Målvärde 2022: 5 st Utfall 2022: 5 st

I Essunga kommun ska alla invånare genom hela livet ha möjlighet till goda livsvillkor

Kommentar

För att uppnå målet kring goda livsvillkor förutsätts en väl fungerande kommunal verksamhet och ett gott samarbete med civilsamhälle och näringsliv. Hög prioritet ska ges för lyckad skolgång med påföljande möjlighet till egen försörjning. Goda livsvillkor handlar också om att ha en god hälsa och att kunna ha tillgång till olika kultur- och fritidsaktiviteter. Kommunstyrelsen har genom kultur- och fritidsavdelningen arbetat för att ge människor en meningsfull fritid i form av olika aktiviteter som arrangeras av biblioteket. Kulturskolan har under året genomfört läger och konsert i samverkan med andra kommuner.

Det är mycket glädjande att kommunen återigen får goda betyg från brukare inom äldreomsorgen. Ett nytt nationellt hemtjänstindex har tagits fram av SPF Seniorerna. Detta index visar att hemtjänsten i Essunga är bäst i Skaraborg. Vidare har socialnämnden arbetat med att genomföra omsorgsplanens intentioner där en viktig del i det är att skapa förutsättningar för den enskilde att leva ett så självständigt liv som möjligt och ges de insatser som utgår ifrån individens enskilda behov och livssituation. Ett viktigt verktyg för det är att tillse att brukarnas genomförandeplaner blir ett viktigt arbetsredskap, vilka nämndens verksamheter arbetet intensivt med under året. Arbeta kring ett kvalitetsledningssystem pågår som syftar till att säkerställa god kvalitet inom verksamheterna.

Inom grundskoleverksamheten har det under perioden pågått en mängd olika aktiviteter för ökad måluppfyllelse. Ett stort fokus har bland annat ägnats åt skolans digitalisering. 1:1-satsningen har utökats vilket innebär att alla elever i grundskolan numera har en egen digital enhet. Inom såväl förskola som grundskola har olika kompetenshöjande insatser genomförts bland medarbetarna. Bland annat har förskolans medarbetare fått ABC-utbildning, vilket är en föräldrastödsutbildning som erbjudits genom kommunens familjecentral. Vad gäller måluppfyllelse i årskurs 6 kvarstår ett stort utvecklingsarbete.

Inom bygg- och miljönämnden har verksamhetens tjänstepersoner tagit fram en enkät för att undersöka upplevelse- och bemötande från kommunens miljö- och hälsoskyddsinspektörer i samband med tillsyn och ärendehandläggning.

Målet bedöms delvis uppnå.

Mätetal		Kommentar
Antal inskrivna elever i kulturskolan.		Målvärde: 90 elever Utfall 2022: 100 elever Utfall 2021: 91 elever
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 invånare 0-18 år		Målvärde: 180 tillfällen Utfall 2021: 178,8 tillfällen Utfall 2020: 146,6 Uppgifter för 2022 finns ej.
Brukarbedömning hemtjänst - helhetssyn, andel (%)		Målvärde 2022: 90% Utfall 2022: 96%
Brukarbedömning särskilt boende - helhetssyn, andel (%)		Målvärde 2022: 90% Utfall 2022: 92%
Elever i årskurs 6 med lägst betyg E i svenska inkl svenska som andraspråk, andel (%)		Målvärde: 100% Utfall 2022: 79% Utfall 2021: 82%

Mätetal		Kommentar
Ökat indexvärde gällande stimulans, årskurs 5, Skolenkäten		Målvärde: 7 Utfall 2022: 6
Ökat indexvärde gällande studiero, åk 8 Skolenkäten		Målvärde: 5,4 Utfall 2022: 7,3

Essunga kommun ska bidra till en attraktiv och hållbar livsmiljö

Kommentar

Kommunstyrelsen har genom samhällbyggnadsavdelningen en viktig del i att nå Vision 2040. Avdelningen har under 2022 arbetat intensivt med att nå rubricerat mål, men mycket arbete kvarstår. Bland de aktiviteter som avdelningen har arbetat med under året har mycket tid ägnats åt att ta fram ett planprioriteringsprogram. Programmet kommer antas under 2023. Andra aktiviteter som har pågått är framtagandet av en gång- och cykelvägsstrategi och fördjupad översiktsplan för Jonslund. En annan högaktuell fråga för kommunen är tillgången till dricksvatten där VA-verksamheten tagit fram ett underlag för kommande projektering av en vattenreservoar. Detta arbete kommer att fortsätta under 2023.

Flera utav kommunens verksamheter har under 2022 arbetat med flertalet aktiviteter kopplat till miljö- och hållbarhetsfrågorna. Bygg- och miljönämnden har under 2022 arbetat med framtagandet av den kommunövergripande hållbarhetsstrategin. Arbetet beräknas vara färdigt under hösten 2023. En annan aktivitet som nämnden har slutfört är att revidera de lokala hälsoföreskrifterna.

Kommunens kostenhet, som är ett utav utbildningsnämndens ansvarsområde, har under flera år arbetat med ett hållbarhetstänk och haft som ambition att öka andelen inköp av närproducerade inköp. På grund av bland annat de ökade livsmedelspriserna når man inte upp till det önskade målvärdet. Däremot har matsvinnet inom förskolan och skolan minskat, vilket är glädjande.

Målet kommer delvis uppnås under 2023.

Mätetal		Kommentar
Invånare totalt, antal		Målvärde: 5760 invånare 2022: 5 717 invånare 2021: 5 698 invånare 2020: 5 687 invånare
Planberedskap för nya bostäder som kan byggas med stöd av alla gällande DP.		Målvärde: 10 Utfall 2022: 32 (66 inklusive även privata och ej avstyckade tomter)
Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus.		Målvärde: 14 Utfall 2022: 11 (Bostäder som fått slutbesked)
Ökad andel inköp av närproducerade råvaror		Målvärde: 18% Utfall 2022: 11%
Minskat matsvinn, gram per portion vid ett serveringstillfälle		Målvärde: 45 gram Utfall 2022: 45 gram

Mätetal		Kommentar
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv.		Målvärde: 7,07 Utfall 2020: 6,9 Uppgifter för 2022 finns ej.
Kostnad avfallshantering, kr/inv.		Målvärde: 700 kr/invånare Utfall 2021: 783 kr/invånare Utfall 2020: 734 kr/invånare Uppgifter för 2022 finns ej.

Näringsliv och arbetsmarknad

Essunga kommun ska vara en kommun med gott företagsklimat där förutsättningarna för tillväxt är goda

Kommentar

Under våren hävdades coronapandemins restriktioner vilket innebar att kommunens näringslivsarbete fick ny kraft. Till följd av det har kommunen kunnat påbörja och avsluta flertalet aktiviteter. Inom kommunstyrelsen har ekonomiavdelningen lett arbetat med att etablera en e-handelsplattform. Syftet med plattformen är att säkerställa att kommunen avropar från befintliga ramavtal. Inom samhällsbyggnadsavdelningen har arbetet med e-tjänster påbörjats och några e-tjänster är redan på plats, exempelvis registrering av livsmedelsverksamhet och anmälan till Nossebro marknad. Vidare har samhällsbyggnadsavdelningen bildat en förprövningsgrupp med en kommungemensam process för etableringar. En blankett för småskaliga etableringar är framtagen. Under året har det anordnats soppluncher, företagssafaris och företagsträffar med representation från hela kommunledningen. Arbetet med framtagandet av en näringslivsstrategi har påbörjats tillsammans med kommunens företagare.

Socialnämnden har under året arbetat vidare med att fler personer ska komma ut i arbete, alternativt praktik. Nämnden fastslog under våren 2022 nya riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Ett särskilt fokus har ägnats åt unga personer med ekonomiskt bistånd, vilket har gett resultat. Vid årets slut har antalet hushåll under 25 år med ekonomiskt bistånd minskat från 30 st till 18 st. Flera har också gått vidare från insats på Arbetsmarknadsenheten till utbildning eller arbete under året.

Utbildningsnämnden har under 2022 arbetat med att utöka samverkan mellan skola och näringsliv. Inom grundskolan har man arbetat för att ge goda förutsättningar för eleverna för sitt gymnasieval så att de går vidare till gymnasieskolan efter årskurs 9. Elever som varit osäkra på sitt gymnasieval har erbjudits möjlighet att följa med en dag på en arbetsplats utifrån sitt eventuella gymnasieval. Nämndens bedömning är att insatserna har gett resultat. Av de elever som gick ur årskurs 9 våren 2022 påbörjade samtliga gymnasieskolan på höstterminen.

Målet bedöms inte uppnås under 2023.

Mätetal		Kommentar
Företagsklimat totalt enligt Svenskt Näringslivs enkät		Målvärde: 4,3 Utfall 2022: 3,6 Utfall 2021: 3,9
Upphandling enligt Svenskt Näringslivs enkät		Målvärde: 3,5 Utfall 2022: 2,8 Utfall 2021: 3,3

Mätetal		Kommentar
Antal nystartade företag i Essunga kommun, per 1000 invånare 16 - 64 år(etableringsfrekvens)		Målvärde: 12,5 Utfall 2022: 11,5 Utfall 2021: 13,1
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%) Källa: Kolada		Målvärde 2022: 90% Utfall 2021: 58% Uppgifter för 2022 finns ej
Antal personer som har gått vidare från insats på AME till utbildning eller arbete		Målvärde 2022: 40 personer Utfall 2022: - 33 personer. 18 personer till arbete och 15 personer till utbildning.
Skolans kontakt med det lokala näringslivet (Svenskt Näringslivs ranking)		Målvärde: 3,5 Utfall 2022: 2,68 Utfall 2021: 3
Andel elever som börjar på gymnasieskolan efter årskurs 9		Målvärde: 96% Utfall 2022: 100% Utfall 2021: 98%
Kommunens service och bemötande enligt Svenskt Näringslivs enkät		Målvärde: 4 Utfall 2022:3,27 Utfall 2021: 3,68

Finans

Resultatet ska utgöra 3,0 procent +- 1,0 procent av de samlade intäkterna för skatt, statsbidrag och utjämningsystem

Kommentar

Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 4,2 procent. Det innebär att resultat är högre än det fastställda målet. Exklusive engångseffekter 2022 för regresskostnader (försäkringskrav på kommunen för vattenskador) och mottagande av barnhem från Ukraina och de tillfälliga medel som mottagandet innebar för Essunga uppgår årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag till 3,4 procent, vilket uppfyller resultatmålet.

Koncernens resultat uppgår till 5,3 procent av skatter och bidrag, vilket är 3,1 procentenheter högre än föregående år.

Nettoinvesteringarna ska under en rullande fyraårsperiod finansieras till lägst 60 procent av egna medel

Kommentar

Finansieringsgraden av kommunens investeringar under perioden 2019-2022 uppgår till 111 procent. Självfinansieringen år 2022 är 184 procent. Kommunens positiva resultat 2022 i kombination med förhållandevis låga investeringsutgifter de senaste åren medför att kommunens självfinansiering är betydligt högre än det uppsatta målet.

Soliditeten ska vara på en nivå som säkerställer fullgod betalningsförmåga och finansiell handlingsfrihet

Kommentar

Soliditeten mäter kommunens långsiktiga betalningsförmåga och visar hur stor del av det totala kapitalet som är bekostat av egna medel. Soliditeten per den 31 december uppgår till 68,4 procent för kommunen. Jämfört med föregående år har soliditeten ökat med 1,0 procentenheter från 67,4 procent vid bokslut 2021. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse är 37,3 procent, det är en förbättring från 32,6 procent jämfört med bokslut 2021. Ansvarsförbindelsen är pensionskulder som kommunen har som är intjänade före 1998, dessa redovisas inte som skuld utan som en ansvarsförbindelse.

Soliditet inklusive ansvarsförbindelse och borgensförbindelser är -47,8 procent. Jämfört med bokslut 2021 är det en försämring från -42,5 procent. Orsaken till försämringen är ombyggnation av Kerstinsås som medfört utökat borgensåtagande.

För koncernen är soliditeten 47,9 procent, vilket är 2,0 procentenheter högre än samma period föregående år. Förbättringen beror på att både koncernen och kommunen har förbättrade resultat mellan 2021--2022.

Soliditetsmålet för år 2022 anses vara uppnått då soliditeten under flera år legat på en jämn och stabil nivå. Detta bekräftas av en jämförelse av soliditeten 2021 som visar att Essungas har en god långsiktig betalningsförmåga i jämförelse med Riket, Skaraborg och liknande kommuner.

Jämförelse Soliditet 2021	Essunga	Liknande kommuner	Riket	Skarab kommunförb
Soliditet kommun	67,4	35,3	44,0	50,1
Soliditet inkl pensionsåtag	32,6	11,0	30,7	27,5
Soliditet kommunkoncern	46,0	30,1	41,0	42,1

* Källa kommun- och landstingsdatabasen (kolada.se)

Under verksamhetsår 2023 kommer Essunga förändra redovisningen av förhyrda fastigheter så som att de ägs av kommunen. För Essunga berör detta äldreboendet Kerstinsås fastighet. Effekten av förändringen kommer medföra att soliditeten minskar när äldreboendet Kerstinsås tillgångar och skulder inkluderas i kommunens balansräkning (se not 1, "Leasing").

Likviditeten ska vara på en nivå som säkerställer betalningsförmåga och finansiell handlingsfrihet på kort sikt

Kommentar

Kassalikviditeten uppgår till 100,1 procent. Det är en förbättring från 83,2 procent föregående år. Kassalikviditeten för koncernen uppgår till 109,6 procent. Kassa och bank för kommunen uppgår till 35,3 miljoner per 2022-12-31, vilket är en ökning med 8,1 miljoner jämfört med föregående år.

En jämförelse av kassalikviditeten 2021 visar att Essunga haft en lägre likviditet än Riket, Skaraborg och liknande kommuner, likaså har likviditeten varit något lägre än tumregeln 100 % (att kassa/bank och kortfristiga fordringar ska överstiga kortfristiga skulder). Men eftersom likviditeten förstärkts 2022 samt att det finns en checkkredit om 20 miljoner för att balansera svängningar i likviditeten bedöms likviditeten uppnå en rimlig nivå.

Jämförelse likviditet 2021	Essunga	Liknande kommuner	Riket	Skaraborgs kommunförbund
Kassalikviditet kommun	81,9	121,0	138,2	197,1
Kassalikviditet kommunkoncern	96,0	121,4	83,0	126,6

Nämnderna ska uppnå budget i balans

Kommentar

Under 2022 uppnår samtliga nämnder förutom Kommunstyrelsen en positiv budgetavvikelse.

miljoner kronor	Budget 2022	Utfall 2022	Budgetavvikelse 2022
Kommunstyrelsen	76,9	81,7	-4,7
Utbildningsnämnd	145,3	144,1	1,2
Socialnämnd	142,7	142,6	0,1
Bygg- och miljönämnd	1,2	0,6	0,6

Under hösten har både Socialnämnden och Utbildningsnämnden förbättrat sina resultat jämfört med prognos vid delårsbokslut och redovisar positiva helårsresultat.

Kommunstyrelsen redovisar ett budgetunderskott om 4,7 miljoner kronor för 2022. Orsaken till underskottet beror framförallt på att bränsle och energipriser ökat kraftigt och redovisar ett underskott om 3,4 miljoner kronor. Ökade underhållsinvesteringskostnader under hösten, förprojektering på Jonslunds skola samt avsättning till ombyggnation av bygdegård har därtill försämrat resultatet under hösten.

Uppföljning av handlingsplan för tillgänglighet 2022

Enligt kommunstyrelsens beslut 2019-09-02, § 115 ska kommunövergripande aktiviteter för tillgänglighet rapporteras vid uppföljning av kommunfullmäktiges mål:

- Tillgänglighetsanpassa bad och camping utifrån resultatet av inventeringen
Åtgärder har genomförts. Slagytor på dörrar har märkts upp. Stugor på campingen har börjat anpassats liksom markunderlaget så att det är lättare att ta sig till stugorna. Åtgärderna färdigställs under 2023.

- Fortsätta utbilda i Klarspråk

Utbildning genomförd för chefer, web-redaktörer och handläggare/administratörer

- Tillvarata tillgänglighetsperspektivet i hållbarhetsstrategin

Arbete pågår. Hållbarhetsstrategin färdigställs under kommande år.

- Fortsatt arbete med inventering av kommunala fastigheter i Tillgänglighetsdatabasen

Kommunhuset är färdiginventerat. Fortsättning med bad och camping.

- Tillvarata tillgänglighetsperspektivet i den fysiska planeringen som är aktuell under året.

I arbetet med fördjupad översiktsplan för Nossebro har detta gjorts.

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen består av Essunga kommun, det helägda bolaget Essunga Bostäder AB och stiftelsen Essunga industrier.

Essunga Bostäder AB

Essungabostäder är ett allmännyttigt bostadsbolag och ska bidra till uppfyllandet av Essunga kommuns tillväxtmål om 10 000 invånare år 2040 genom att förvärva, bebygga, förvalta, avyttra och ombilda fastigheter samt utveckla attraktiva bostäder och bostadsområden. Bolaget förvaltar idag 317 bostäder, 34 egna lokaler samt kommunala verksamhetslokaler.

Essungabostäder ansvarar för att:

- Erbjudna en variation av bostäder som möter invånarnas behov avseende exempelvis storlek och standard, upplåtelseform och serviceinnehåll,
- Utveckla kommunens bostadsområden tillsammans med andra intressenter,
- Medverka till anskaffning av bostäder för särskilda behov samt
- Utföra de uppdrag som ägaren tilldelar bolaget.

Kommunens ägardirektiv beskriver i vilken riktning kommunens som ägare vill utveckla bolaget under mandatperioden inom målområdet Boende och befolkning och vilka mål bolaget ska nå. Bolaget är en del av kommunkoncernen och ska inom så många områden som möjligt och så långt möjligt samordna sin verksamhet med kommunens, utifrån en kommunkoncerngemensam helhetssyn.

Bolaget ska stödja kommunfullmäktiges övergripande mål och strategier, vilka anges i kommunens strategiska plan och årliga verksamhetsplan.

Stiftelsen Essunga Industrier

Stiftelsen har till ändamål att inom Essunga kommun tillhandahålla lokaler för industriproduktion, handel och hantverk. Stiftelsen har därvid att aktivt arbeta för att nya arbetstillfällen tillförs kommunen samt skapa goda förutsättningar för att befintliga arbeten kan bibehållas. Stiftelsen får inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenliga med Kommunallagens regler om kommunal kompetens.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Essunga kommun påverkas långsiktigt av flera nationella samhällstrender. Ökad digitalisering skapar både möjligheter att effektivisera den kommunala organisationen och anpassa servicen till ett mer digitaliserat samhälle, samtidigt har brottslighet i större utsträckning digitaliserats vilket skapar ökade risker som behöver omhändertas. Ett ökat fokus på hållbarhet och miljö är också en tydlig samhällstrend där risken för samhällsstörningar på grund av klimatförändringar förväntas öka och kommer påverka utveckling, investeringar och underhåll för att klimatsäkra offentlig verksamhet.

En annan trend som påverkar samhället är nya livsmönster där utökade möjligheter att arbeta på distans och bostadspriser varit faktorer som medfört en ökad utflyttning från storstäder. Utifrån vision 2040 planerar Essunga att vara en av de kommuner som tillskapar goda livsvillkor för fler invånare genom riktade satsningar på planarbete, exploatering och investeringar i samhällsservice. En större konkurrens om personal inom välfärdssyrken kommer kräva att Essunga verkar för livslångt lärande inom organisationen och ökar satsningarna på att vara en bra arbetsgivare. Satsningar på att locka nya invånare medför för Essunga både att verksamheten behöver utökas men också att nya invånare kan öka kompetensförsörjningsbehovet som kommunen står inför.

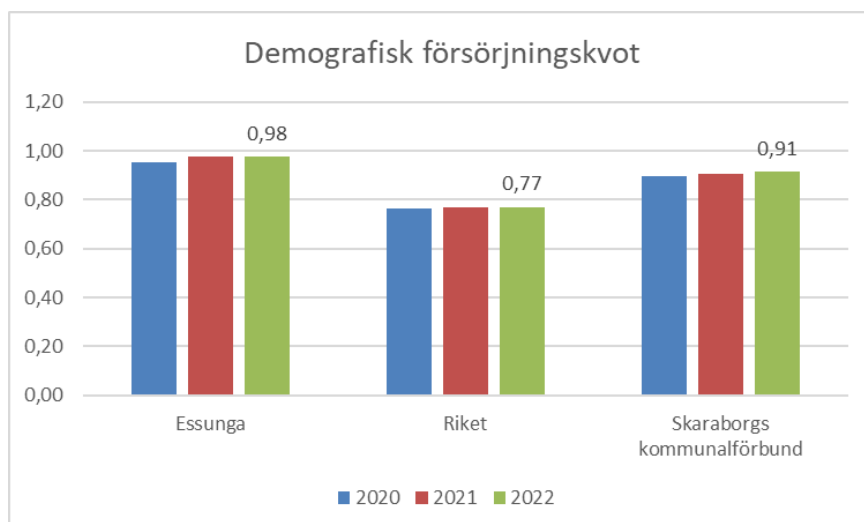
Trots krig i närområdet och hög inflation som visat sig genom högre räntor, högre livsmedelspriser och kraftigt ökade energipriser under 2022 är resultatnivåerna starka för kommunsektorn och även för Essunga kommun. Sveriges kommuner och regioner beräknar att skatteunderlaget 2022 ökade med 5,9 procent. Ekonomin fortsätter enligt Sveriges kommuner och regioner att bromsa in under 2023 och ökningstakten av skatteunderlaget prognostiseras bli lägre än genomsnittet de tio senaste åren. Detta sker samtidigt som prisförändringarna förväntas öka med 6,7 procent 2023 (4,0 procent exklusive ökade pensionskostnader).

Befolkningsutveckling

Folkmängd	2022	2021	2020	2019	2018
Män	2 894	2 869	2 870	2 842	2 843
Kvinnor	2 823	2 829	2 817	2 812	2 828
Totalt	5 717	5 698	5 687	5 654	5 671

Folkmängdens förändring	2022	2021	2020	2019	2018
Födda	60	45	46	58	52
Döda	71	69	71	61	68
Födelsenetto	-11	-24	-25	-3	-16
Inflyttningsnetto	28	35	58	20	40
Befolkningsförändring	19	11	33	-17	24

Försörjningskvot

Den demografiska försörjningskvoten visar andel av befolkningen 0-19 år och 65 år och äldre i förhållande till den arbetsföra befolkningen mellan 20-64 år. Försörjningskvoten visar hur många personer varje person i arbetsför ålder behöver försörja utöver sig själv. Ju lägre kvoten är desto bättre är samhällets möjlighet att finansiera välfärden.

Den övergripande bilden är att försörjningskvoten försämrats för hela riket men att storstäderna har en mer gynnsam försörjningskvot än landsbygden och att skillnaderna kommer att fortsätta öka. Även om kostnadsutjämnningen justerar skatteintäktsskillnader mellan kommuner med olika försörjningskvot innebär en hög försörjningskvot en ekonomisk utmaning att finansiera välfärden och rekrytera personal till en växande välfärdssektor.

I Essunga förklaras den höga försörjningskvoten framförallt av att invånarna över 65 år är betydligt fler (26,6 procent av befolkningen) jämfört med rikets 20,4 procent.

Skatteintäkter

Sveriges kommuner och regioner beräknar att skatteunderlaget 2022 ökade med 5,9 procent. För Essunga kommun var ökningen 5,7 procent. Under andra halvåret 2022 skedde en viss inbromsning av skatteintäkterna. Ekonomin fortsätter enligt Sveriges kommuner och regioner att bromsa in under 2023 och ökningstakten av skatteunderlaget prognostiseras bli lägre än de senaste åren.

Slutavräkning 2021 och preliminär slutavräkning för 2022 års skatteintäkter uppgår till 8,5 miljoner kronor och innebär en positiv budgetavvikelse med samma belopp. Totalt uppgår skatter och generella statsbidrag till 395 167 tkr 2022 att jämföra med 2021 där motsvarande summa uppgick till 373 996 tkr. Exklusive de generella statsbidrag som direkt tilldelats nämnderna från framförallt Skolverket och Socialstyrelsen uppgår skatteintäkter och generella statsbidrag till 491 135 tkr vilket är 4,3 procent högre än motsvarande siffra 2021.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade för 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. I praktiken betyder det att skulden om 100,7 miljoner per 2022-12-31 inte syns i räkenskaperna utan ligger utanför i något som kallas för en ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelsen har under många år ökat, men minskar nu genom att utbetalningarna av pensioner intjänade före 1998 är högre än uppräknningen dessa pensioner. Det finns ingen förvaltning av pensionsmedel.

	2022	2021	2020
Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	100 674	105 817	108 627
Avsättningar inkl. löneskatt	6 858	6 789	6 787
Upplupna kostnader inkl. löneskatt	11 594	11 594	10 628
Totalt	119 126	124 200	126 042

Finansiella risker

All form av ekonomisk verksamhet innebär alltid ett visst mått av finansiellt risktagande. Finansiella risker som berör Essunga är exempelvis följande:

Valutarisk: Med valutarisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar. Generella förändringar i kronans värde påverkar naturligtvis prisnivåerna för kommunala inköp. Men valutarisken därutöver är marginell utifrån att inga skulder föreligger i utländsk valuta och därtill en mycket begränsad handel av varor och tjänster sker direkt mot utlandet från kommunkoncernen.

Likviditetsrisk: Med likviditetsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar. Utifrån en likviditet som är 100 procent, en checkräkningskredit om 20 miljoner kronor samt ett fullmäktigebeslut som tillåter upplåning av Kommuninvest bedöms likviditetsrisken vara relativt låg.

Ränterisk: Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar finansnettot negativt. Utifrån att Essunga kommun inte har några lån är ränterisken låg. Men utifrån att kommunen har lån inom kommunkoncernen och därtill indirekt genom kooperativa föreningen "Essunga äldreboende" föreligger en ränterisk under kommande år. Essunga kommunkoncern avser att nyttja Kommuninvest som uppstår högsta möjliga kreditvärdighet som finansiering vilket begränsar risken.

Borgensrisk: Essunga kommun är borgenär för Essunga Bostäder och mot kooperativa föreningen "Essunga äldreboende". Borgenärskapet möjliggör lägre räntekostnader och därmed en lägre kostnad för kommunen. Risken att bolagen skulle drabbas av större ekonomiska svårigheter bedöms mycket låg och därmed bedöms borgensrisken som låg.

Händelser av väsentlig betydelse

Våren 2022 började pandemin släppa sitt grepp och samhället började öppnas upp allt mer. Fokus förflyttades den 24 februari 2022 till Ukraina som invaderades av Ryssland.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen innebär ökade risker utifrån ett krishanterings- och beredskapsperspektiv för hela Sverige och ställer stora krav på Essunga som en kommunal organisation. Under året har vi därför genomfört utbildningar på kommunövergripande nivå med bland annat förberedelser för att iordningställa en fungerande krigsorganisation.

För att stå bättre rustade inför framtiden vad gäller kris-, krig- och informationssäkerhetsberedskap avtalades under året om inrättande av en ny säkerhetssamordnarorganisation tillsammans med Vara och Grästorp kommuner som trädde i kraft vid årsskiftet 22/23.

Social sektor blev direkt påverkad av kriget i Ukraina genom att en ideell förening i Alingsås hjälpte delar av ett barnhem med personal att fly. De befann sig på en fastighet i Essunga kommun fram till slutet av augusti, då de återvände till Ukraina. Av barnen bedömdes 23 stycken som ensamkommande av Migrationsverket. Kommunen arbetade tillsammans med ideella organisationer för att inom ramen för regelverket göra det så bra som möjligt för barnen utifrån den unika situationen.

Den 11 september genomfördes det allmänna valet till riksdag, region- och kommunfullmäktige där förvaltningen ansvarade för ett rättssäkert genomförande. Det krävdes en stor arbetsinsats

även efter valet med förberedelserna inför kommande mandatperiod.

Utöver dessa mer eller mindre unika händelser under året har vi även tagit stora kliv i digitaliseringsarbetet genom till exempel inköp av AI robotar till klassrummen som möjliggör för elever att delta i undervisningen hemifrån. Ytterligare en åtgärd som drivit på digitaliseringsarbetet är öppnandet av meröppet på Nossebro bibliotek vilket möjliggör för fler invånare att få tillgång till biblioteket under fler av dygnets timmar.

För att stärka tilliten till kommunen har vi stärkt upp inom kommunikationsområdet med ökad närvaro på sociala medier, användandet av pressmeddelanden med mera.

Under året har vi även haft ett stort fokus på näringslivsarbetet där kommunledningen har träffat bygdens företagare i många olika sammanhang så som företagsbesök, träffar och luncher.

Ett annat avgörande arbete ur ett strategiskt samhällsplaneringsperspektiv som utförts är framtagandet av Nossebros fördjupade översiktsplan som har involverat våra invånare, företagare, föreningar och våra egna verksamheter. Planen visar utvecklingen för Nossebro de närmaste 20-åren och ställdes ut på samråd under senhösten. Även förberedelser för exploatering av detaljplanen vid Stallabäcken har genomförts med bland annat markförhandlingar, lantmäteriförrättningar och mark- och VA-projekteringar.

Inom utbildningssektorns verksamhetsområde har stort fokus legat på tidiga insatser för våra elever med bland annat utbildning inom specialpedagogik, elevhälsa, föräldrautbildningar med mera. Insatserna syftar till att skapa trygghet, trivsel och studiero för att skapa förutsättningar så att eleverna kan nå behörighet till gymnasieskolan. Andra åtgärder som utförts under året är att införa stadieindelad grundskola (F-6 & 7-9) för att följa den stadieindelade timplanen och våra beslutade styrdokument.

Kompetensutmaningen gör sig påmind med full kraft inom samtliga verksamheter med svårigheter att rekrytera allt från timvikarier till ersättare vid föräldraledigheter. Tydligast har det dock varit inom social sektor där bemanningen av vård- och omsorg under sommaren var en större utmaning än något annat år, främst inom äldreomsorgen. Enhetscheferna tvingades lägga andra uppgifter åt sidan för att helt fokusera på att säkerställa att det fanns personal på plats. Ordinarie personal och vikarier ställde tillsammans upp och ändrade sin semesterplanering och tog extra pass för att lösa situationen.

Under året har även en rad åtgärder utförts inom vårt fastighetsbestånd. Kerstinsås har byggts om för både våra boende och avseende tillagningsköket, vilket inneburit en stor och omfattande investering.

Förberedelse inför byggandet av en ny skola och förskola i Jonslund har också startats upp inom organisationen där både fastighet, samhällsbyggnad och skola varit delaktiga med sina respektive kompetenser.

I Främmostad har Dalagårdens förskola utökats genom tillbyggnad av en avdelning.

Under året valde den tidigare kommundirektören att gå vidare mot nya utmaningar vilket innebar att en rekrytering av en ny kommundirektör slutfördes under sommaren.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att "Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges."

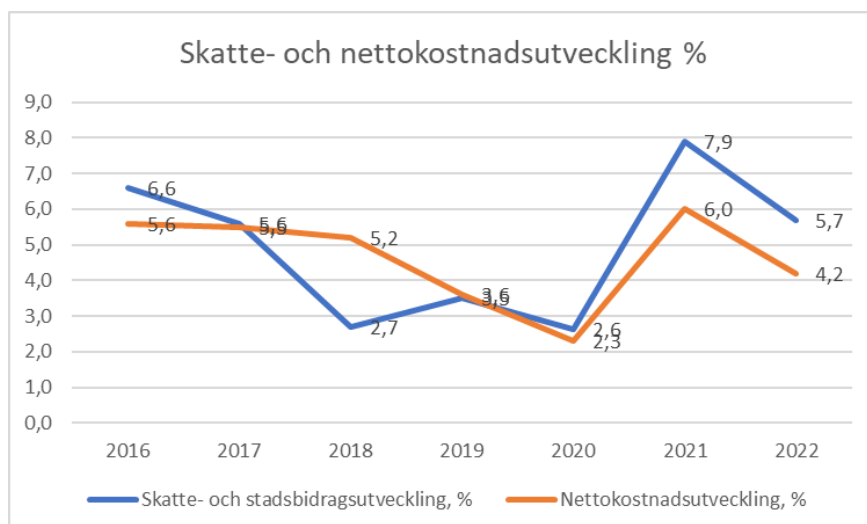
En god ekonomisk hushållning innebär att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna. Resultatet måste vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna garanteras även för nästkommande generation.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Essunga kommun används en finansiella analysmodell som bygger på fyra perspektiv: det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden och kontrollen över den finansiella utvecklingen.

Perspektiven analyseras med hjälp av ett antal finansiella nyckeltal som har till uppgift att belysa ställning och utveckling inom de fyra perspektiven.

Resultat och kapacitet

Skatteintäkter och statsbidrag har ökat med 5,7 procent 2022 och verksamhetens nettokostnader har ökat med 4,2 procent. Sammantaget har skatteintäkter ökat 3,6 procent och statsbidrag ökat med knappt 10 procent mellan år 2021-2022. Den stora ökningen av generella bidrag beror framförallt på högre inkomstutjämningsbidrag 2022.

Kommunens nettokostnadsutveckling om 4,2 procent, är lägre än genomsnittet de senaste åren. Att nettokostnadsökningen varit lägre än skatteintäkter har medfört att resultatet förbättrats för Essunga kommun.

Driftkostnadsandel

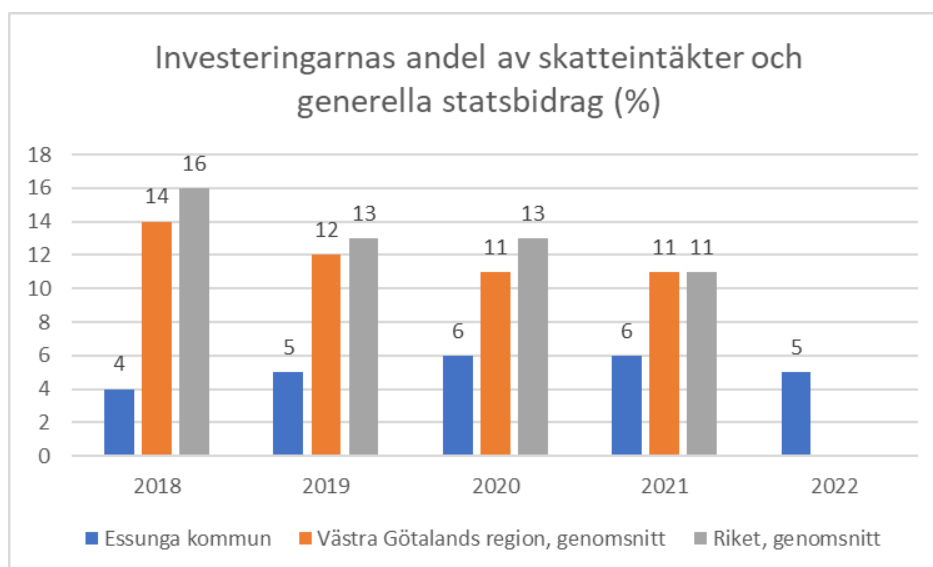
Driftkostnadsandel %	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter och kostnader	91,7	93,2	94,9	95,0
Avskrivningar	4,1	4,1	4,0	4,2
Driftkostnader exkl finansnetto	95,7	97,2	98,9	99,2
Finansnetto	0,1	0,1	-0,2	0,2
Nettokostnadsandel inkl finansnetto	95,8	97,3	98,7	99,4

En grundläggande förutsättning för att uppnå balans i ekonomin och nå god ekonomisk hushållning är att intäkterna är större än kostnaderna. Ett mått på denna balans är driftkostnadsandel. Nyckeltalet speglar hur stor del av skatteintäkter och generella statsbidrag som den löpande driftverksamheten tar i anspråk. Den minskade driftkostnadsandelen 2022 har medfört att resultatnivån förbättrats.

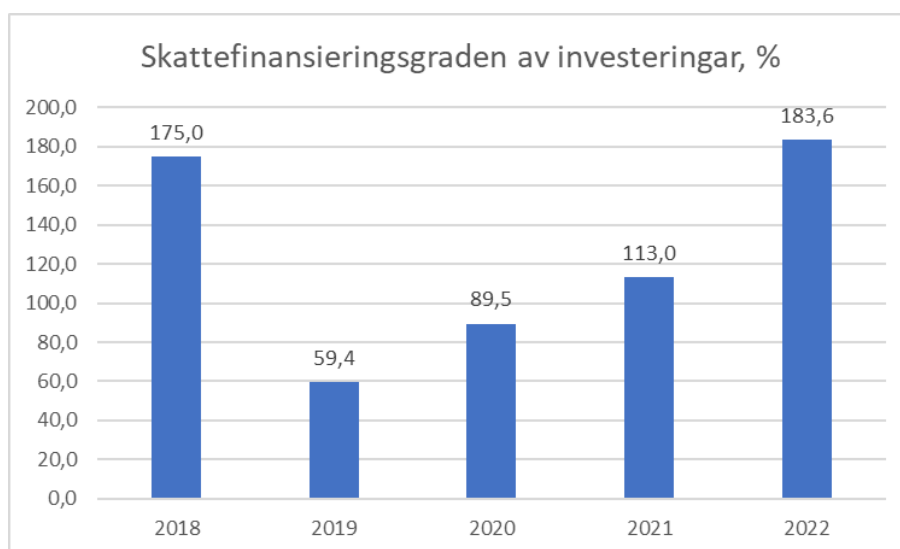
Årets investeringar

Årets investeringar	2022	2021	2020	2019
Nettoinvesteringar mnkr	17,8	22,4	20,6	18,4
Nettoinvesteringar/avskrivningar %	110	148	146	129

Essunga kommun har i jämförelse med riket och länet haft mycket låga kostnader för investeringar under de senaste åren. Därmed har Essunga kunnat självfinansiera investeringar utan lån.

Kommunen står inför stora investeringsutmaningar både inom skola och övriga kommunala fastigheter under kommande år. Utifrån beslutad investeringsbudget 2023-2027 kommer investeringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag öka till cirka 15 procent för Essunga kommun.

Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringarna är skattefinansieringsgraden. Den mäter hur stor andel av årets investeringar som finansieras genom egna medel. Egna medel är årets resultat plus årets avskrivningar. 100 procent innebär att kommunen kan finansiera samtliga investeringar med egna medel, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Årets resultat

Årets resultat	2022	2021	2020	2019
Årets resultat, mnkr	16,5	10,2	4,4	1,9
Årets resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag, %	4,2	2,7	1,3	0,6

Årets resultat uppgår till 16,5 miljoner kronor och relaterat till skatteintäkter och generella statsbidrag motsvarar det 4,2 procent. Det innebär att kommunens resultat överstiger resultatmålet.

Soliditet

Soliditet	2022	2021	2020	2019
Tillgångsförändring %	6,5	4,8	5,2	0,4
Förändring eget kapital %	8,0	5,2	2,5	1,0
Soliditet enligt balansräkningen %				
Essunga Kommun	68,4	67,4	67,1	68,9
V:a Götalandsregionen, genomsnitt	*	47,4	46,7	46,6
Riket genomsnitt	*	44,0	43,5	43,0
Soliditet inkl pensionsåtagande före 1998 %				
Essunga kommun	37,3	32,6	29,7	28,0
V:a Götalandsregionen, genomsnitt	*	25,8	22,4	19,4
Riket, genomsnitt	*	30,7	28,8	26,7
Soliditet inkl ansvarsförbindelse och borgensåtagande %				
	-47,8	-42,5	-51,0	-52,9

Soliditet är ett mått på den finansiella styrkan på lång sikt. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel det vill säga skatteintäkter. Kommunens soliditet

uppgår till 68,4 procent, vilket innebär att soliditeten har ökat med 1,0 procentenhet.

Det förhållandevis höga resultatet för året har bidragit till den högre soliditeten. Soliditeten inklusive kommunens pensionsförpliktelser som är äldre än 1998 och som ligger utanför balansräkningen har ökat från 32,6 till 37,3 procent 2022.

Inklusive ansvarsförbindelse och borgensåtagande har soliditeten försämrats, detta beror på att borgen utökats i samband med ombyggnation av Kerstinsås äldreboende kopplat till Riksbyggens kooperativa hyresrättsförening "Essunga äldrebostäder".

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgrad	2022	2021	2020	2019
Total skuldsättningsgrad %	31,6	32,6	32,9	31,1
-Varav avsättningsgrad %	5,1	5,8	7,0	7,7
-Varav kortfr skuldsättningsgrad %	24,1	24,6	23,6	21,2
-Varav långfr skuldsättningsgrad	2,4	2,2	2,3	2,1

Den del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad. Kommunens totala skuldsättningsgrad är knappt 32 procent och är något lägre än 2021. Kommunens skuldsättning fördelar sig på kortfristiga och långfristiga skulder.

När det totala pensionsåtagandet vägs in uppgår skuldsättningsgraden istället till 62,7 procent 2022 vilket är en minskning från 67,4 procent 2021. Skuldsättningsgraden minskar i takt med att pensionsskulden inom ansvarsförbindelse minskar.

Kommunalskatt

Kommunalskatt	Essunga Kommun	V:a Götaland	Riket
Kommunens skattesats %	21,57	21,78	20,67
Regionens skattesats %	11,48	11,48	11,56
Total skattesats %	33,05	33,26	32,23

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En låg kommunalskatt ger ett större handlingsutrymme att generera en intäktsökning genom skatten.

Den totala kommunala skattesatsen i Essunga kommun inklusive regionskatten uppgick år 2022 till 33,05 procent. Den primärkommunala skatten var 21,57 procent medan landstingsskatten till regionen var 11,48 procent. Essunga har en något lägre kommunalskatt än genomsnittet i länet.

Risk och kontroll

Likviditet

Likviditet	2022	2021	2020	2019
Likvida medel mnkr	35,3	27,2	26,2	17
Kassalikviditet %	100,1	81,9	79,1	78,4
Rörelsekapital mnkr	1,0	-12,6	-12,8	-11

Kassalikviditet är ett mått som mäter kortfristig betalningsförmåga. Om måttet är 100 betyder det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Kassalikviditeten är 100,1 procent och är 18,2 procentenhet högre än föregående år. Den låga investeringsnivån 2022 har påverkat kassalikviditeten positivt.

Rörelsekapital är skillnad mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet har förbättrats jämfört med föregående år, då omsättningstillgångar ökat mer än kortfristiga skulder.

Pensionsåtagande

Pensionsåtagande mnkr	2022	2021	2020	2019
Avsättning till pensioner inkl löneskatt	6,9	6,8	6,8	5,6
Ansvarsförbindelse inkl löneskatt	100,7	105,8	108,6	112,8
Totala pensionsåtaganden	107,6	112,6	115,4	118,4

Kommunens totala pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår till 107,6 miljoner kronor varav 100,7 miljoner kronor avser de så kallade pensionsförpliktelseerna i ansvarsförbindelsen intjänade före 1998. Det totala pensionsåtagandet har minskat med 5,0 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Kommunen har tidigare under åren 2002–2007 gjort partiell inlösen av pensionsförpliktelser intjänade före 1998 med 14,5 miljoner kronor. 2016 har ytterligare 1,9 miljoner kronor lösts in och 2021 ytterligare 2,0 miljoner kronor.

Enligt kommunal redovisningslag redovisas inte ansvarsförbindelsen i balansräkningen. Hela pensionsskulden är återlånad i verksamheten, vilket innebär att det inte finns några placeringar av pensionsmedel.

Borgensförbindelser

Borgensförbindelser mnkr	2022	2021	2020	2019
Essunga bostäder AB	143,5	146,2	149,1	134,4
Stift Essunga Industrier	0,0	0,0	0,0	9,7
Riksbyggens kooperativa hyresrättsförening Essunga äldreboende	131,7	81,8	84,4	78,4
Summa	275,2	228,0	233,5	222,5

Borgensåtagande per invånare

Borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser inkl löneskatt per invånare tkr	2022	2021	2020	2019
Essunga Kommun	66	59	60	59
V:a Götalandsregionen, genomsnitt	*	56	56	55
Riket, genomsnitt	*	46	47	46

Essunga kommuns borgensåtaganden har utökats 2022 i samband med att Essunga äldreboende som hanteras av Riksbyggen renoverat Kerstinsås äldreboende. Renoveringen har medfört att Essunga utökat borgensförpliktelsen gentemot kooperativet.

I jämförelse har Essunga relativt hög borgensförpliktelse, vilket i huvudsak beror på det upplägg som kommunen har där äldreboendet driftas av en kooperativ förening kopplat till Riksbyggen.

Känslighetsanalys

Känslighetsanalys mnkr	Kostnad/Intäkt
Befolkningsförändring med 10 invånare	+/-0,6
Lönekostnadsförändring 1%	+/-2,9
Prisändring taxor och avgifter 1 %	+/-0,4
Förändring av varor och tjänster 1 %	+/-1,2
Förändrad utdebitering med 1 krona	+/-13,0

Kommunens ekonomiska resultat kan påverkas av händelser utanför dess egen kontroll. Det kan till exempel vara konjunktursvängningar eller förändrade lagar och förordningar. Kommunen har ett ansvar för att ha beredskap att hantera både externa, oförutsedda händelser och förändringar i den egna kommunen. Kommunen måste därför ha reserver och marginaler i sin ekonomi. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys som visar hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation. I känslighetsanalysen ovan redovisas hur ett antal faktorer påverkar Essunga kommuns finansiella resultat.

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning mnkr	2022	2021	2020	2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	16,5	10,2	20,9	8,1
Avgår samtliga realisationsvinster	-0,1	-0,7	-0,1	-0,7
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Summa resultat enligt balanskravsutredningen	16,3	9,5	20,7	7,4

Balanskravet innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna – resultatet måste vara större än noll. Ett negativt resultat måste regleras inom tre år. Från och med 2013 har det blivit möjligt att reservera till eller disponera medel från resultatutjämningsreserv vilket inte Essunga tillämpar. Under 2022 har realisationsvinster uppstått i samband med utbyte av leasingbilar.

Finansiella nyckeltal

Fem år i sammandrag	2022	2021	2020	2019	2018
Skatteintäcks- och statsbidragsutveckling	5,7	7,9	2,6	3,5	2,7
Nettokostnadsutveckling	4,2	6,0	2,3	3,6	5,2
Driftskostnadsandel					
Verksamhetens intäkter och kostnader %	91,7	93,2	95,0	95,0	95,0
Avskrivningar %	4,1	4,1	4,0	4,2	4,5
Driftskostnadsandel exkl finansnetto %	95,7	97,2	99,0	99,2	99,1
Finansnetto	0,1	0,0	0,2	0,2	0,2
Driftskostnadsandel inkl finansnetto %	95,8	97,2	98,7	99,0	99,3
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag %	4,2	2,7	1,3	0,6	0,7
Nettoinvesteringar mnkr	17,8	22,4	20,6	18,4	9,3
Skattefinansiering av nettoinvesteringar %	183,6	113,0	89,5	77,5	175,0
Nettoinvesteringar/avskrivningar %	110	148	146	129	64
Soliditet enligt balansräkningen %	68,4	67,4	67,1	68,9	68,2
Soliditet inkl pensionsförpliktelser %	37,3	32,6	29,7	28,0	26,4
Tillgångsförändring %	6,5	4,8	5,2	0,5	0,8
Förändring av eget kapital %	8,0	5,2	2,5	1,0	1,2
Total skuld- och avsättningsgrad %	31,6	32,6	32,9	31,1	31,8
- varav avsättningsgrad	5,1	5,8	7,0	7,7	7,8
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	24,1	24,6	23,5	21,2	22,0
- varav långfristig skuldsättningsgrad	2,4	2,2	2,3	2,1	2,1
Pensionsskuld mnkr	107,6	112,6	115,4	118,4	120,0
Primärkommunal skatt (kr/skattekrona)	21,57	21,57	21,57	21,57	21,57
Likviditet					
Kassalikviditet %	100,1	81,9	79,1	78,4	78,8
Rörelsekapital mnkr	1,0	-12,5	-12,8	-11,0	-11,2
Långfristig låneskuld mnkr	7,8	6,8	6,6	5,9	5,6
Borgensåtagande mnkr	275,2	228,0	233,5	222,5	214,8

Essunga kommuns finansiella ställning på kort och lång sikt

Kortsiktig handlingsberedskap

Essunga har under de senaste åren förbättrat sitt resultat, resultatet är förenligt med kommunalagens krav på god ekonomisk hushållning. Kommunens starka resultatutveckling 2022 beror till stor del på att skatter och bidrag ökat mer än kommunens kostnader. De ökade intäkterna har starkt bidragit till att resultat och ekonomiska nyckeltal förbättrats under 2022.

Likviditeten har förbättrats, framförallt på grund av ett högt resultat i kombination med låga investeringskostnader 2022. Likviditeten ska inte hanteras som ett eget nyckeltal utan ställas i relation till soliditetens utveckling. Kassalikviditeten är på en så god nivå att kommunen klarar att finansiera oväntade finansiella utgifter på kort sikt men planerade investeringar innebär att kommunen 2023 kommer att behöva ta upp lån.

Långsiktig handlingsberedskap

Essunga kommun har relativt goda ekonomiska förutsättningar inför kommande år. Skulder för kommunen och kommunkoncernen är lägre än genomsnittet för VG-län och riket, därtill är soliditeten inklusive pensionsåtaganden högre än i VG-län och i riket. Nedan tabell visar siffror för 2021, men utifrån ett starkt resultat 2022 och självfinansiering av investeringar bedöms siffrorna för 2022 bekräfta ett bra långsiktigt ekonomiskt utgångsläge för kommunen.

2021 (2022 presenteras i aug 2023)	Essunga	VG-län	Riket
Skulder totalt kommun, kr/invånare	14 298	47 837	61 437
Skulder totalt kommunkoncern, kr/invånare	40 752	81 945	91 643
Soliditet inkl pensionsåtag. kommun, (%)	32,6	25,8	30,7

Källa: kommun- och landstingsdatabasen (kolada.se)

Utmaningar under de kommande åren kapitalkostnader för planerade stora investeringar kommer påverka de ekonomiska förutsättningarna negativt, där framtida ökade räntekostnader är en osäkerhet. Långsiktigt medför detta ekonomiska utmaningar för kommunen, Essunga bostäder kommer de närmaste åren att se över möjligheter att öka sina intäkter för att kunna möta de stora behoven på fastighetsunderhåll som finns.

Räkenskaper

Driftsredovisning

Nämnd, mnkr	Budget 2022			Redovisning 2022			Budgetavvikelse 2022		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunfullmäktige	0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5	0,0	0,0	0,0
Revision	0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,6	-0,6	0,0	-0,1	-0,1
Kommunstyrelsen	41,7	-117,6	-76,0	39,6	-120,2	-80,6	-2,1	-2,5	-4,7
- varav vatten och avlopp	8,6	-8,6	0,0	9,4	-9,4	0,0	0,8	-0,8	0,0
- varav avfall	5,5	-7,0	-1,5	0,5	-2,1	-1,6	-5,0	4,9	-0,1
Bygg- och miljönämnd	1,4	-2,6	-1,3	1,5	-2,2	-0,7	0,2	0,4	0,6
Utbildningsnämnd	28,4	-173,7	-145,3	27,3	-171,4	-144,1	-1,1	2,3	1,2
Socialnämnd	37,8	-180,5	-142,7	46,9	-189,5	-142,6	9,1	-9,0	0,1
Summa nämnder	109,2	-475,4	-366,2	115,3	-484,2	-369,0	6,0	-8,8	-2,8
Skatter o generella statsbidrag	375,2	0,0	375,2	391,1	0,0	391,1	16,0	0,0	16,0
Pensioner m.m.	0,0	-6,2	-6,2	0,0	-9,2	-9,2	0,0	-3,0	-3,0
Finansiering	5,2	-0,4	4,8	4,2	-0,7	3,5	-1,0	-0,3	-1,3
Totalt	489,5	-482,0	7,6	510,6	-494,1	16,5	21,0	-12,1	8,9

Essunga kommun redovisar ett resultat på 16,5 miljoner kronor, vilket innebär en resultatnivå på 4,2 procent. Resultatet är 8,9 miljoner högre än budget och 3,4 miljoner högre än prognos per augusti. Nämnderna redovisar sammantaget ett underskott mot budget om 2,8 miljoner kronor medan skatter, statsbidrag, pensioner och finansiering redovisar ett överskott mot budget om 11,7 miljoner. Bland annat har skatter och statsbidrag förbättrats utifrån att slutavräkningar för tidigare år visar på överskott om 8,5 miljoner kronor.

Kommunstyrelsens resultat för 2022 är ett budgetunderskott om 4,7 miljoner kronor. Vilket innebär en försämring mot prognos vid delårsbokslutet per augusti med 2,7 miljoner kronor. Per verksamhetsområde redovisar:

- Kommundirektör inklusive ekonomi, HR, kansli och IT ett positivt resultat om 0,2 miljoner.
- Samhällsbyggnadsavdelningen redovisar ett negativt resultat om 0,7 miljoner. Framförallt beroende på ökade kostnader för bränsle/energi (0,6 miljoner).
- Kommunala fastigheter redovisar ett negativt resultat om 3,4 miljoner. Framförallt beroende på ökade kostnader för bränsle/energi (2,3 miljoner). Därtill har projektering Jonslunds skola och ökat investeringsunderhåll under hösten medfört ökade kostnader.
- Kultur- och fritidsverksamheten redovisar ett negativt resultat om 0,8 miljoner kronor. Det negativa resultatet beror framförallt på att en kostnad för ombyggnation av Främestad bygdegård beslutats under hösten (0,6 miljoner).

Bygg- och miljönämnden redovisar ett överskott som framförallt beror på vakanta tjänster men också på högre intäkter än budgeterat.

Socialnämndens redovisar ett överskott om 0,1 miljoner kronor. Resultatet har förbättrats med 2,0 miljoner jämfört med prognos vid delårsbokslut. Ett medvetet arbete att se över verksamhetens effektivitet har medfört att de samlade personalkostnaderna endast har ökat med 0,1 % jämfört med föregående år. Under hösten har en genomlysning av Individ- och familjeomsorgen genomförts.

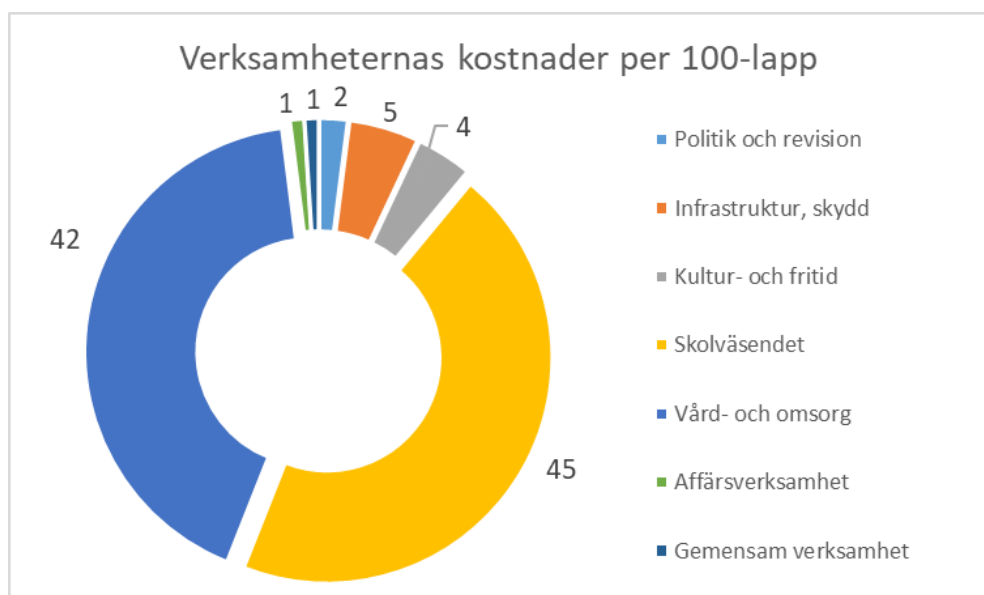
Utbildningsnämnden har ett överskott för 2022 med 1,2 miljoner kronor. Resultatet har förbättrats med 1,5 miljoner jämfört med prognos vid delårsbokslutet per augusti. Överskottet och förbättringen från prognos härleds till största del på kostnaderna för gymnasieelever som minskat i förhållande till prognos. Även kostnader för elever på specialskola var lägre än budget.

Avvikelse mot prognos augusti

Miljoner kronor	Prognos per augusti	Helårsresultat	Avvikelse
Kommunstyrelsen	-2,0	-4,7	-2,7
Bygg- och miljö	0	0,6	0,6
Social Sektor	-1,9	0,1	2,0
Utbildningssektor	-0,3	1,2	1,5
Finansförvaltning	9,8	11,8	2,0
Totalt nämnder	5,6	9,0	3,4
Budgeterat resultat	7,5	7,5	0
Totalt resultat	13,1	16,5	3,4

Kommunens resultat 2022 är 3,4 miljoner kronor bättre än prognosen per augusti. Samtidigt som skatteintäkter förbättrats under slutet av året har därtill resultatet förbättrats jämfört med prognos för Utbildningsnämnden, Socialnämnden och Bygg- och miljönämnden. Kommunstyrelsens resultat har däremot försämrats beroende på ökade underhållsinvesteringar i kommunala fastigheter, avsättning till ombyggnad bygdegård med mera.

Budgerade kostnader verksamhetsindelad

Investeringsredovisning

Investeringar per kategori

Investering (tusentals kronor)	2022	2021	2020	2019
Förskolor	286	8 298	0	0
Skolfastigheter	4 845	2 334	744	3 939
Kommunala fastigheter	1 729	1 904	10 528	7 256
Fritid	251	536	1 787	68
Gata/Park	3 158	2 004	2 738	2 278
VA-verksamhet	3 797	1 830	1 690	1 372
Övrigt	3 735	5 512	3 148	3 471
Summa investeringar	17 801	22 418	20 635	18 384

Kategori, Tkr	KF-anslag	Ombudg	Totalt anslag	Utfall	Avvikelse
Förskolor	3 500	100	3 600	286	3 314
Skolfastigheter	12 150		12 150	4 845	7 305
Kommunala fastigheter	7 000	-600	6 400	1 729	4 671
Fritid	750		750	251	499
Gata/Park	14 500		14 500	3 158	11 342
VA-verksamhet	6 380		6 380	3 797	2 583
Övrigt	3 650	500	4 150	3 735	415
Summa nettoinvesteringar	47 930	0	47 930	17 801	30 129

Det stora överskottet om 30,1 miljoner för investeringsbudgeten beror framförallt på att investeringsprojekten enligt nedan tabell inte genomförts såsom planerat under 2022. Investeringsprojekten enligt nedan tabell står för 24,8 miljoner av investeringsbudgetens överskott.

siffror i tusentals kronor	Budget	Kostnad	Överskott
Ombyggnation skolfastigheter	9 500	2 246	7 254
Stallaholms förskola	3 500	199	3 301
Exploatering nytt område	5 300	799	4 501
Amiralen/Slangtorner	1 000	0	1 000
Inköp av mark	3 500	0	3 500
Kommunförråd	2 700	60	2 640
Vatten- och avlopp	6 380	3 797	2 583
Totalt	31 880	7 101	24 779

Större ej avslutade investeringar

- Ombyggnationer skolfastigheter beräknas påbörja byggnation 2024.
- Stallaholms förskola har fått ett ändrat uppdrag vilket gjort att investering 2022 inte skett som planerat.
- Exploatering nytt område och inköp av mark har inte påbörjats som planerats än, bland annat på grund av förhandling med markägare.
- Amiralen/Slangtorner och Kommunförråd har inte påbörjat planerade investeringar 2022.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Budget Kommun	Kommun		Sammanställd redovisning	
	2022	2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter, not 3	84 060	84 833	83 837	110 293	106 332
Verksamhetens kostnader, not 4	-434 491	-447 628	-432 246	-462 694	-450 909
Avskrivningar, not 5	-17 600	-16 241	-15 184	-21 079	-20 066
Verksamhetens nettokostnader	-368 031	-379 036	-363 593	-373 480	-364 643
Skatteintäkter, not 6/7	249 818	260 276	251 175	260 276	251 175
Generella statsbidrag och utjämning, not 6/7	125 336	134 891	122 821	134 891	122 821
Verksamhetens resultat	7 123	16 131	10 403	21 687	9 353
Finansiella intäkter, not 8/9	700	1 062	706	939	391
Finansiella kostnader, not 8/9	-367	-745	-909	-1 753	-1 640
<i>- Därav jämförelsestörande poster not 34</i>					
<i>Indexering medfinansiering E20</i>	0	-461	-765	-461	-765
<i>Covid ersättning som avser 2020</i>	0	0	3 477	0	3 477
<i>Nedskrivning av hyresfastighet</i>	0	0	0	0	0
Resultat efter finansiella poster	7 456	16 448	10 200	20 873	8 104
Extraordinära intäkter	0	11	0	11	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Årets resultat	7 456	16 459	10 200	20 884	8 104

Ekonomisk analys

Kommunens bruttokostnadsutveckling inklusive avskrivningar mellan åren 2021-2022 är 3,7 procent eller 16,4 miljoner kronor. Bruttokostnadsökningen är relativt låg jämfört med pris- och löneökningar mellan åren. En orsak är de effektiviseringar som Socialnämnden genomfört under året. Lönekostnader har mellan åren ökat med 2,4 procent, avskrivningar med 7,0 procent och övriga kostnader med 6,0 procent. Intäktsökningen (exklusive skatteintäkter och statsbidrag) är 1,2 procent eller 1,0 miljoner kronor.

Nettokostnadsökning

Nettokostnadsökningen mellan åren är ett viktigt nyckeltal som indikerar om verksamheterna blivit mer eller mindre ekonomiskt effektiv. Vid en högre nettokostnadsökning än pris-/löneökning och volymökningar kommer det sannolikt medföra att verksamhetens kostnader ökar i jämförelse med rikets medelkostnader och vice versa.

Nedan tabell visas nettokostnadsökningen för de stora nämnderna mellan 2021 och 2022. Total nettokostnadsökning för nämnderna är 3,9 procent.

Nettokostnader (miljoner kronor)	2021	2022	Förändring
Utbildningssektorn	140,5	144,1	2,5 %
Social sektor	143,4	142,6	-0,6 %
Kommunstyrelsen / Bygg- och miljönämnd	71,3	82,3	15,5 %
Totalt	355,2	369,0	3,9 %

- Inom utbildningsnämnden är kostnadsökningen något lägre än pris- och löneökningar mellan åren. Utifrån att utbildningsnämnden har en låg kostnadsnivå jämfört med riket som grund påvisar den måttfulla kostnadsökningen 2022 att utbildningsnämnden fortsatt kommer ligga lågt i jämförelse mot riket 2022.

- Social sektor har en negativ nettokostnadsökning under 2022, delvis beroende på vissa engångsintäkter för flyktingmottagande och delvis på grund av att effektiviseringar under året medfört en mycket låg kostnadsökning för personalkostnader. Utifrån att nämnden har höga kostnader jämfört med riket inom framförallt individ- och familjeomsorg påvisar den låga kostnadsökningen 2022 att socialnämnden kommer minska kostnadsavvikelsen jämfört med riket.

- Kommunstyrelsens höga nettokostnadsökning beror framförallt på höga energipriser, höga kostnader för underhållsinvesteringar i kommunala fastigheter, högre kostnader för bidrag till föreningar, att vakanta tjänster tillsatts samt högre avskrivningskostnader. Kommuncentrala kostnader i Essunga för kultur- och fritid, infrastruktur och skydd med mera är låga i jämförelse med riket och högre kostnadsökningen 2022 indikerar att kommunstyrelsen närmat sig medelkostnaderna för riket under verksamhetsår 2022.

Skatteintäkter

Skatteintäkter och statsbidrag har mellan åren 2021–2022 ökat med 5,7 procent.

Skatteintäktsökningen uppgår till 3,6 procent jämfört med föregående år. Slutavräkning 2021 och preliminär slutavräkning för 2022 års skatteintäkter uppgår till 8,5 miljoner kronor och innebär en positiv budgetavvikelse med motsvarande belopp.

De generella bidragen ökade med knappt 10 procent mellan år 2021-2022. De ökade bidragen beror främst på högre inkomstutjämningsbidrag.

Koncern

Koncernen redovisar ett resultat på 20,9 miljoner kronor, nettokostnadsökningen för koncernen uppgår till 2,4 procent.

Det kommunala bolaget, Essunga Bostäder AB, visar ett positivt resultat med 4,4 miljoner kronor. Jämfört med föregående år har rörelseresultatet förbättrats från -0,8 mnkr till ett överskott om 5,6 mnkr. Både intäkterna i bolaget har ökat samtidigt som kostnaderna för fastighetsförvaltning minskat.

Stiftelsen Essunga Industriars resultat uppgår till - 21 tusen kronor. Utifrån förvaltarläge har vissa kostnader för revision och diverse avgifter belastat stiftelsen som delvis vägs upp av vissa ränteintäkter.

Balansräkning

Belopp tkr	Kommun		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar, not 12	0	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar, not 13/14	225 126	223 659	383 185	377 726
Mark byggnader och tekniska anläggningar	210 115	208 818	367 759	362 396
Maskiner och inventarier	15 011	14 841	15 426	15 329
Övriga materiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Finansiella anläggningstillgångar, not 16	19 253	17 959	8 863	7 980
Summa anläggningstillgångar	244 379	241 618	392 048	385 705
Omsättningstillgångar				
Förråd och exploateringsfastigheter, not 18	951	974	1 195	1 212
Kortfristiga fordringar, not 19	42 709	33 972	46 417	38 514
Kortfristiga placeringar	0	0	4 000	1 000
Kassa, bank, not 21	35 297	27 179	44 348	39 208
Summa omsättningstillgångar	78 957	62 125	95 960	79 934
SUMMA TILLGÅNGAR	323 336	303 743	488 008	465 639
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital ingående balans, not 22	204 720	194 520	213 975	205 872
Årets resultat, not 22	16 458	10 200	20 882	8 103
Resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Övrigt eget kapital	0	0	0	0
Eget kapital utgående balans	221 178	204 720	234 857	213 975
Avsättningar, not 17/23/24				
Avsättningar för pensioner	6 858	6 790	6 858	6 790
Övriga avsättningar	9 583	10 766	11 386	12 672
Summa avsättningar	16 441	17 556	18 244	19 462
Skulder				
Långfristiga skulder, not 25	7 801	6 816	148 439	150 217
Kortfristiga skulder, not 26	77 916	74 651	86 468	81 985
Summa skulder	85 717	81 467	234 907	232 202
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	323 336	303 743	488 008	465 639
Borgensförbindelser, not 29	275 135	228 049	131 654	228 049
Ansvarsförbindelser, not 29	100 674	105 817	100 674	105 817
Summa förbindelser	375 809	333 866	232 328	333 866

Analys

Anläggningstillgångarna påverkas genom att värdet ökar med genomförda investeringar och minskar med avskrivningar. Värdet av anläggningstillgångarna har ökat med 1,5 miljoner kronor för kommunen. Koncernens anläggningstillgångar har ökat med 5,5 miljoner kronor.

Omsättningstillgångarna ökar vilket framförallt beror på en ökning av kortfristiga fordringar för kommunen. Likviditeten bedöms vara god och uppgår till 44,3 miljoner kronor för koncernen.

Eget kapital uppgår till drygt 221 miljoner kronor för kommunen och för koncernen uppgår det till knappt 235 miljoner kronor. Det är en ökning med 16,5 miljoner kronor för kommunen och 20,9 miljoner kronor för koncernen vilket beror på årets positiva resultat.

Avsättningarna uppgår till 16,4 miljoner kronor för kommunen. För koncernen uppgår de till 18,2 miljoner kronor. Avsättningarna har minskat med 1,1 respektive 1,2 miljoner kronor. Minskningen beror främst på delbetalning av medfinansiering av ombyggnad E20.

I redovisningen av pensionskostnaderna tillämpar kommunen blandmodellen vilket innebär att intjänade pensioner före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Storleken på ansvarsförbindelsen i årsredovisningen uppgår till totalt 100,7 miljoner kronor, inklusive löneskatt. Vilket är en minskning med 5,1 miljoner jämfört med föregående år.

Kommunens långfristiga skulder består av anslutningsavgifter och investeringsbidrag. Koncernens långfristiga skulder har ökat med 1,0 miljoner kronor.

Kommunen har borgensåtaganden på totalt 275 miljoner kronor. Borgensåtagandet har ökat med 47,1 miljoner jämfört med föregående år vilket beror på utökat borgen avseende Riksbyggens kooperativa hyresrättsförening och ombyggnationen av Kerstinsås. Essunga äldreboende borgen uppgår till 131,7 miljoner kronor och Essunga Bostäder AB till 143,5 miljoner kronor.

Kassaflödesanalys

Belopp tkr	Kommun		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	16 459	10 200	20 780	8 103
Justering av- och nedskrivningar, not 32	16 241	15 184	21 140	20 066
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster not 31	-1 024	-2 524	-1 053	-2 253
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	31 676	22 860	40 867	25 916
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-8 736	-6 190	-9 476	-1 310
Ökning/minskning förråd och varulager	22	434	-696	256
Ökning/minskning kortfristiga skulder	3 265	6 440	3 750	5 943
Medel från löpande verksamhet	-5 449	684	-6 422	4 889
INVESTERINGSVERKSAMHET				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-17 800	-22 418	-26 662	-24 781
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	11	0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-1 311	-125	-1 312	-125
Medel från investeringsverksamhet	-19 111	-22 543	-27 963	-24 906
FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Amortering av skuld netto	0	0	-2 743	-2 823
Nyupptagna lån	0	0	0	0
Ökning av långfristiga skulder	985	172	985	172
Minskning av långfristiga skulder	0	-191	0	-191
Ökning av långfristiga fordringar not 33	0	0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar, not 33	18	18	418	418
Erhållna ägartillskott	0	0	0	0
Medel från finansieringsverksamhet	1 003	-1	-1 340	-2 424
ÅRETS KASSAFLÖDE	8 119	1 000	5 142	3 475
Likvida medel vid årets början	27 179	26 180	39 208	35 733
Likvida medel vid årets slut	35 298	27 180	44 350	39 208

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensförsörjning

Den kompetensutmaning alla kommunala arbetsgivare står inför kräver en bredd av insatser, många och vitt skilda initiativ pågår. Inom ramen för ett projekt som heter Ökad förmåga - rekrytering nyanlända med mål att få fler nyanlända invånare, framförallt kvinnor i arbete, har en handledarutbildning tagits fram. Projektet vänder sig till så väl privata som offentliga arbetsgivare i kommunen. Handledarutbildningen syftar till att öka kvalitén på mottagandet av nya kollegor, praktikanter och vikarier. Alla våra arbetsplatser har inbjudits att skicka medarbetare till handledarutbildningen.

Ledarutveckling

Regelbundet genomförs chefsträffar för alla våra chefer i kommunen, en viktig träff för att träffas, fylla på med kunskaper och föra dialog. Under året har träffarna blanda annat handlat om brandskydd, digital mognad samt kommunikation.

Utbildningsprogrammet för nya chefer tillsammans med Götene, Grästorp och Vara kommun har pågått under året. Samarbetet har utvecklats och detta är en del av en god introduktion för nya chefer.

Traineeutbildningen "Framtida ledare", en möjlighet för medarbetare som lockas av chefsuppdraget att få fördjupa sig olika perspektiv i ledarskapet, har genomfört en omgång under året. Programmet genomförs tillsammans med kommunerna i Västra Skaraborg och Essunga har två platser i programmet.

Grupphandledning för första linjens chefer med målsättning att ge verktyg i ledarskapet, skapa reflektionstid och möjliggöra utbyte mellan chefer i kommunen fortsatte under våren 2022. Insatsen har uppskattats av enhetscheferna och den har hjälpt dem utveckla sitt ledarskap.

Heltid

Arbetet med att ställa om organisationen för att möjliggöra att fler av våra medarbetare arbetar heltid har fått stå tillbaka under pandemin.

Jämställda löner

Arbetet med vår lönekartläggning har fortsatt och fler analyser har genomförts. Essunga har liksom resten av landet en mycket segregerad arbetsmarknad, det vill säga kvinnor arbetar inom vissa yrken och män inom andra. Detta kräver en god analys för att kunna komma åt den skillnad i livsinkomst som finns mellan män och kvinnor och arbetet med det fortsätter. Under året har vi nedtecknat och klargjort vår löneöversynsprocess.

Arbetsmiljö

Under året har vi arbetat med att ta fram nya rutiner för den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet eftersom vi fått krav på det av Arbetsmiljöverket när de gjorde en inspektion på kommunövergripande nivå. När de gjorde återinspektion under försommaren fick vi godkänt på det arbete vi gjort och de rutiner vi tagit fram. Dessa årshjul och rutiner har sedan implementerats i organisationen för att cheferna ska kunna arbeta med detta på ett bra sätt.

Det omarbetade friskvårdsbidraget lanserades i februari och vi kan konstatera att det har stimulerat till användning, vi har fått ökade kostnader. Nu återstår att följa upp om det ger förbättrad hälsa för våra medarbetare.

Alla kommunens chefer har utbildats inom organisatorisk och social arbetsmiljö, OSA, för att de ska ha goda kunskaper kring dessa frågor och kunna ta sitt arbetsmiljöansvar i verksamheten.

Facklig samverkan

Att som arbetsgivare ha en god samverkan med de fackliga parterna är en stor tillgång och under året har vi arbetat tillsammans för att revidera och uppdatera vårt samverkansavtal med de fackliga parterna. Arbetet slutade i ett uppsagt avtal och att parterna istället kommer att tillämpa MBL och arbeta tillsammans med arbetsmiljöfrågorna utan samverkansavtal.

Personalkostnader

Personalkostnader mnkr 2021-2022	2022	2021-2022
Lön	204,7	2,7 %
Varav		
-Månadslön	160	2,9 %
-Övertidsersättning	2,4	118,2 %
-Fyllnadslön	0,9	50 %
-Sjuklön	5,3	17,8 %
Sociala avgifter	67,2	3,7 %
Pensionskostnader	19,8	-6,2 %
Övriga personalkostnader	1,4	16,7 %
Summa	293,1	2,3 %

Antal anställda

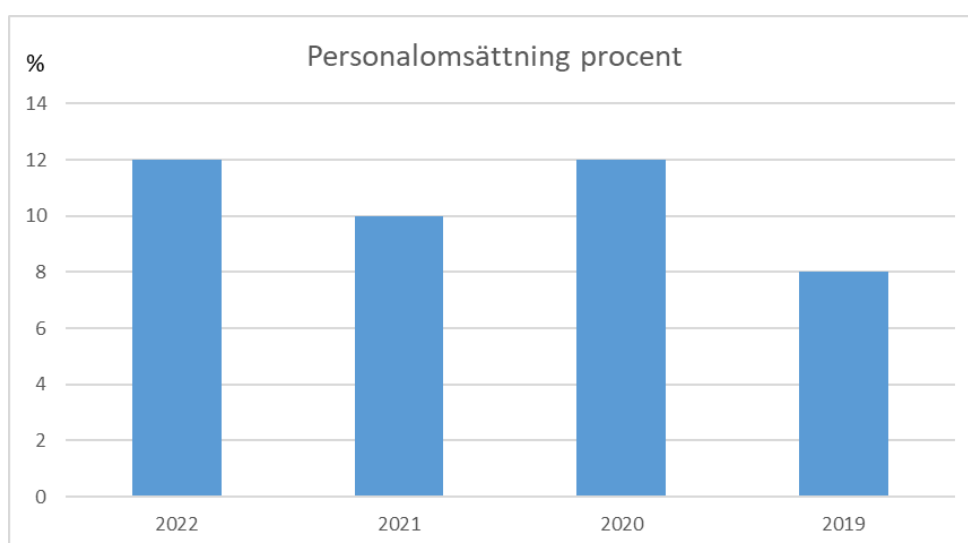
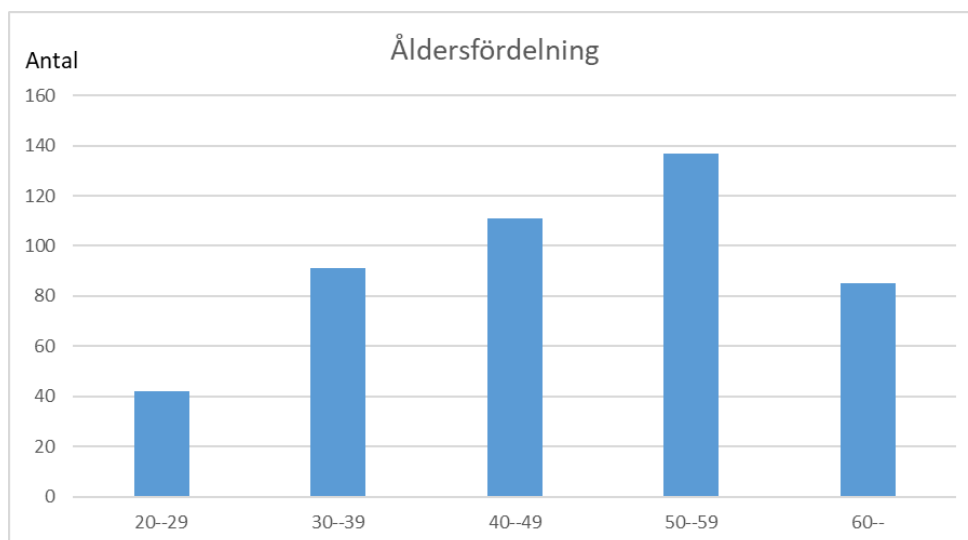
Antal anställda och årsarbetare	Antal anställda		Årsarbetare	
	2022	2021	2022	2021
Kommunledningssektorn	50	56	47	50
Sektor Utbildning	215	197	202	187
Social sektor	227	234	213	219
Totalt	492	487	462	456

Förutom de 492 tillsvidareanställda finns ungefär hundra vikarier inom kommunens verksamheter.

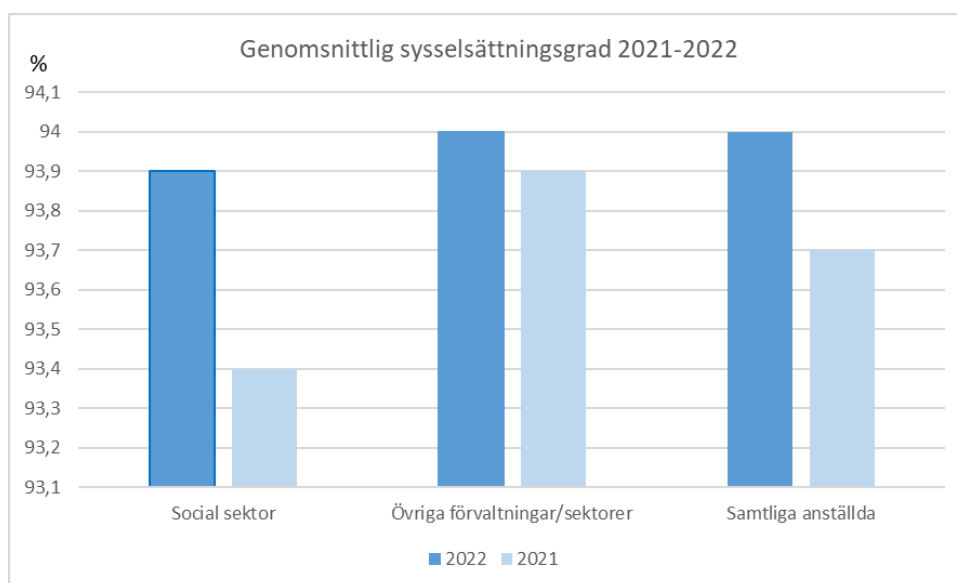
Könsfördelning

En övervägande del av de som arbetar inom kommunen är kvinnor, räknat i procent blir det 90 procent kvinnor och 10 procent män.

Åldersfördelning

Personalomsättningen har ökat jämfört med föregående år. En förklaring till det kan vara att rörligheten på arbetsmarknaden kommit igång något efter pandemin.

Hel- och deltidarbete

Essunga kommun är inte längre den kommun i landet som har lägst andel heltidsarbetande, men ligger fortfarande bland de lägsta. Detta framgår av statistik från Sveriges kommuner och regioner. Många som har heltidstjänst har en partiell ledighet och därför blir andelen heltidsarbetande lägre än andelen heltidsanställda. Tidigare undersökningar visar att många frivilligt väljer att arbeta deltid, men utifrån jämställdhetsperspektivet och för att kunna rekrytera i framtiden är det viktigt att kunna erbjuda heltidstjänster.

Att höja sysselsättningsgraden för våra medarbetare är komplext och kräver omfattande förändringar inom verksamheten likaväl som i medarbetarnas privatliv. För att kunna höja sysselsättningsgraden för våra medarbetare och ändå få ihop ekonomin behöver vi ha större schemaläggningenheter än vi har idag. Detta innebär en större komplexitet i schemalaggningsen och att fler aktörer blir involverade i schemafrågan.

I siffrorna ovan syns att arbetet med att öka andelen heltidsarbetande har gått framåt något och vi kan konstatera att den genomsnittliga sysselsättningen ligger på 94%.

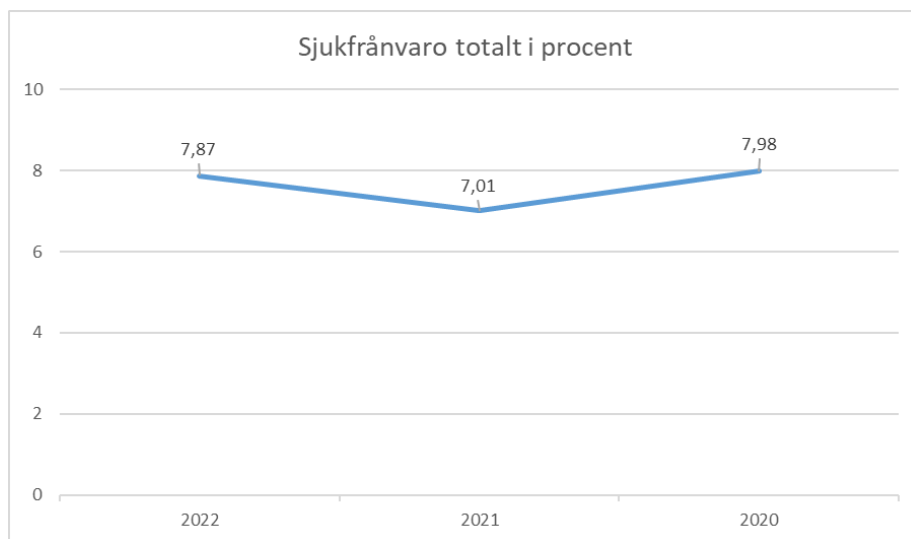
Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro totalt %	2022	2021	2020	2019	2018
Totalt	7,9	7,0	8,0	6,7	6,3
Kvinnor	8,0	7,2	8,4	6,8	6,8
Män	7,4	6,1	5,6	6,2	2,0

Sjukfrånvaro per åldersgrupp %	2022	2021	2020	2019	2018
--29 år	8,0	5,3	6,1	3,8	3,9
30--49 år	6,8	5,4	6,9	5,2	5,4
50-- år	8,8	8,9	9,5	9,0	7,8

Långtidssjukfrånvaro %	2022	2021	2020	2019	2018
Totalt	24,9	25,0	28,8	42,7	40,4

Del av total sjukfrånvaro som är mer än 60 dagar.

7,87 procent i sjukfrånvaro är en höjning sedan föregående år. Den största delen av sjukfrånvaron är korttidsfrånvaro. Under året har det varit toppar av såväl covidsmitta som säsongsinfluensa.

Förväntad utveckling

Sveriges kommuner och regioner står inför mycket utmanande ekonomiska år framöver. Hög inflation som påverkar kommunsektorn genom högre pensionskostnader, högre räntor, högre livsmedelspriser och ökade energipriser skapar ekonomiska osäkerheter inför kommande år. Under andra halvåret 2022 skedde en viss inbromsning av lönesumman och därmed skatteintäkterna. Ekonomin fortsätter enligt Sveriges kommuner och regioner att bromsa in under 2023 och ökningstakten av skatteunderlaget prognostiseras bli lägre än genomsnittet de tio senaste åren. Detta sker samtidigt som prisförändringarna förväntas öka med historiskt höga 6,7 procent 2023 följt av 3,7 procent 2024. För Essunga likväl som för hela kommunsektorn sätter detta stor press på de ekonomiska förutsättningarna kommande år.

Essunga kommun liksom de flesta av Sveriges kommuner, står inför långsiktiga demografiska utmaningar. Andelen äldre ökar i snabbare takt än den arbetsföra befolkningen (20-64år). I Essunga kommun är läget extra utmanande då kommunens försörjningskvot 0,98 är högre än rikets och länets. I Essunga förklaras den höga försörjningskvoten framförallt av att invånarna över 65 år är betydligt fler (26,6 procent av befolkningen) jämfört med rikets 20,4 procent. Försörjningskvot visar hur många personer som är yngre än 20 år och 65 år och äldre som behöver försörjas per invånare i arbetsför ålder 20 - 64 år. De närmaste åren kommer kommunstyrelsen fokusera på att genom samhällsplanering öka förutsättningarna för en ökad inflyttning, De kommande åren kommer också att präglas av stora investeringar, både inom skolfastigheter och inom samhällsbyggnad.

Begreppet hållbar utveckling innebär att samhällsutvecklingen ska vara både ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar. Agenda 2030 innehåller mål inom ett antal målområden och målsättningen är att målen är uppfyllda i alla Sveriges kommuner år 2030. Essunga kommun har ett ansvar i denna måluppfyllelse. Under 2022 har arbetet pågått med en hållbarhetsstrategi, med utgångspunkt i Agenda 2030 som kommer att fortsätta även under 2023.

Våra medarbetare är vår viktigaste resurs och helt avgörande för att nå visionen. De närmaste åren kommer därför stort fokus vara på att forma en långsiktigt hållbar, offensiv och framtidsorienterad arbetsgivarepolitik. Kompetensutmaningen har under 2022 gjort sig påmind inom samtliga verksamheter med svårigheter att rekrytera allt från timvikarier till ersättare vid föräldraledigheter. Tydligast har det varit inom social sektor där bemanningen under sommaren var en större utmaning än något annat år. Utifrån att antalet äldre och omvårdnadsbehoven kommer öka kommande år kommer arbetet med att stärka kommunens varumärke som attraktiv arbetsgivare att växlas upp. Detta är särskilt viktigt för att kunna vara med i den ökade konkurrensen om kompetenta medarbetare.

Ett sätt att möta ovanstående kompetensutmaning är att skapa mer effektiva arbetssätt genom att realisera de digitaliseringsverktyg som redan idag finns på marknaden. För att göra detta behöver den digitala verksamhetsutvecklingen gå hand i hand med verksamheternas utveckling. För att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter fullt ut måste vissa förutsättningar dock finnas på plats. Det handlar om ledarskap, juridik, datadriven innovation, gemensam infrastruktur och digitala funktioner.

Essunga Bostäder AB

Essunga Bostäder AB har en central roll i att kunna erbjuda en variation av hyresrättslägenheter som möter invånarnas behov avseende exempelvis storlek och standard. Essunga Bostäder AB bygger för närvarande 6 markplanslägenheter efter branden på Spannmålgatan. Projektet förväntas vara klart sommaren 2023. Affärsplanen har under året reviderats tillsammans med styrelsen. Målet för nyproducerade lägenheter har sänkts under planperioden från 45 stycken till 10. Energimål har lagts till för att säkerställa att våra insatser gör skillnad.

Strävan efter att vara en attraktiv och serviceinriktad hyresvärd är fortsatt huvudfokus.

Nothänvisning

1 Redovisningsprinciper

Allmänt

Essunga kommun följer den kommunala bokförings- och redovisningslagen och de rekommendationer som lämnats av RKR med vissa nedan redovisade undantag. Här kommenteras också vissa andra tillämpade redovisningsprinciper.

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Bolag	Ägarandel
Essunga Bostäder AB	100 %
Stiftelse	Ägarandel
Essunga Industrier	100 %
Kommunalförbund	Ägarandel
Göliska IT	6,8 %

I de sammanställda räkenskaperna ingår Essunga Bostäder AB och Stiftelsen Essunga Industrier. Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret.

Övriga förbund ingår inte i de sammanställda räkenskaperna eftersom dess andel av kommunala kommunkoncernens omsättning och omslutning är obetydlig.

Intäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas f o m 2013 upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod.

Semesterlöneskuld

En förändring av semesterlöneskulden bokförs med automatik varje månad utifrån uppgifter från lönesystemet. Vid varje årsskifte görs en avstämning mellan löne- och ekonomisystemet. Eventuell differens justeras i ekonomisystemet.

Pensionsskuld

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt ”blandmodellen”, vilket innebär att all pension som intjänats före 1998 inte tas upp som avsättning, utan redovisas som ansvarsförbindelse. Inom linjen tas också upp framtida förväntad särskild löneskatt. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Pensionsförmåner intjänade från och med år 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen. Under avsättningar reserveras också särskild löneskatt motsvarande 24,26 procent av upptagen pensionsavsättning. Beräkningar av kommunens pensionsåtaganden bygger på de förutsättningar som anges i RIPS 19.

Leasing

Kommunen följer inte RKR:s rekommendation 13.2 då hyresavtal inte redovisas enligt denna rekommendation. Processen att göra om befintliga hyresavtal till finansiell leasing är resurskrävande. Under 2023 har de sex kommunerna i västra Skaraborg i gemensam verksamhetsplan fastställt att ett gemensamt arbete skall göras för att utveckla redovisningen av finansiell leasing. Sammanfattningsvis skulle en omklassificering från operationell till finansiell leasing avseende

redovisning av hyreskontrakt med kooperativet Essunga äldreboende förändra redovisningen. Kommunen har sedan föreningen startades redovisat hyreskostnaderna som operativ leasing. Revisionen har gjort en bedömning om att detta avtal med föreningen föranleder en finansiell leasing. Effekter av förändrad redovisning kommer medföra följande effekter.

Resultatet blir i stort sett oförändrat vid en övergång från operativ till finansiell leasing. Förändringar i resultaträkningen är följande:

- Avskrivning 2,5 mnkr
- Räntekostnad 2,0 mnkr
- Driftkostnad 9,9 mnkr
- Avgår hyreskostnader -14,4 mnkr

Finansiella nyckeltal som beräknas från balansräkningen kommer däremot förändras påtagligt genom att kommunens tillgångar och skulder ökar med 131,7 miljoner kronor. Vilket påverkar nyckeltal enligt nedan tabell.

Nyckeltal %	ÅR Operationell leasing	ÅR Finansiell leasing
Soliditet	68,4	48,6
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse (pensionsskuld)	37,3	26,5
Skuldsättningsgrad	31,6	51,4

Anläggningstillgång

Materiella anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i anspråk.

Kommunen har under år 2015 börjat tillämpa RKR:s rekommendation 11.4 om komponentavskrivning.

Avskrivningstider

Nedan följer några exempel på Komponentavskrivningstider

- Stomme 60 år
- Fasader 40 år
- Fönster, dörrar, sanitet 30 år
- Gator och vägar Huvudväg/övrig väg 15/30 år
- Matarledning vatten, 50 år
- Distributionsnät, 30 år
- övrigt 20, 15 och 10 år

För Investeringar utförda före år 2015 tillämpas normalt följande avskrivningstider i kommunen.

- Verksamhetsfastigheter: 25-33 år
- Fritidsanläggningar och enklare fastigheter: 20 år
- Rörledningar: 50 år
- Bilar, maskiner och inventarier: 5-15 år
- Datorer: 3 år

Bedömd genomsnittlig nyttjandetid investeringar

RKR R4 Materiella anläggningstillgångar

Av 9 kap. 9 § LKBR framgår att en upplysning ska lämnas om bedömd genomsnittlig

nyttjandeperiod för varje post som tas upp som materiell anläggningstillgång.

Den genomsnittliga nyttjandetid för investeringar bedöms uppgå till:

- Mark, konst ingen avskrivning
- Byggnader, tekniska anläggningar 33 år
- Maskiner och inventarier, 8 år

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för det slutliga återställandet. Under 2023 beräknas återställandet färdigställas och avsättningen upphöra.

Avsättning finansiering av ombyggnation E20 är en engångsavsättning och är beräknad utifrån en fördelningsmodell där regering, region och kommuner är medfinansierare. Betalningsplanen sträcker sig fram till år 2025. Indexreglering för åren 2014-2021 har gjorts utifrån uppgifter från trafikverket Region Väst.

Avsättning för täckning av slamtippen i Bäreberg kommer att ske successivt. Det finns en plan för täckningsarbetet, kommunen inväntar godkännande och tidplan från Länsstyrelsen. Hittills har kommunen satt av 1,3 miljoner kronor.

Sammanställd redovisning

Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapitalet som förvärvats vid anskaffningstillfället har eliminerats. Elimineringen har i allt väsentligt gjorts för interna mellanhavanden mellan kommun och respektive företag. Sålunda har andelsinnehav, interna lån samt interna fordringar och skulder bortjusterats.

Vid upprättandet av den sammanställda redovisningen har kommunens redovisningsprinciper varit vägledande.

I den sammanställda redovisningen ingår Essunga kommun, Stiftelsen Essunga Industrier och det helägda bolaget Essunga Bostäder AB.

2 Uppskattningar och bedömningar

Upprättande av års- och koncernredovisning enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt enligt BFN 2012:1 (K3) för bolagskoncernen kräver att fullmäktige, nämnd, styrelse och företagsledning gör antaganden om framtiden och andra viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder i framtiden.

Det görs också bedömningar som har betydande effekt på de redovisade beloppen i denna års- och koncernredovisning. Uppskattningar och bedömningar baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer som under rådande förhållanden anses vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och bedömningar används sedan för att fastställa redovisade värden på tillgångar och skulder som inte framgår tydligt från andra källor.

Genomgående för kommunkoncernen är att uppskattningar och bedömningar utgår från försiktighetsprincipen. Exempel på försiktighetsprincipen, samt ovanstående ställningstagande, är främst hänförligt till poster som till exempel osäkra fordringar, tvister, avsättningar i övrigt med mera.

3 Verksamhetens intäkter tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Försäljningsintäkter	5 432	4 784	5 413	4 781
Taxor och avgifter	18 430	21 843	17 653	20 841
Hyror och arrenden	7 733	7 355	36 375	35 726
Bidrag	47 602	44 390	47 602	44 390
Försäljning av verksamhet och konsult-tjänster	5 364	4 730	363	-128
Övriga intäkter	272	735	2 887	722
Summa verksamhetens intäkter	84 833	83 837	110 293	106 332

4 Verksamhetens kostnader tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Personalkostnader	273 504	265 321	283 817	275 651
Pensionskostnader	19 835	21 073	19 835	21 073
Anläggnings- och underhållsmaterial	1 759	934	12 104	14 118
Lämnade bidrag	14 135	13 028	14 055	12 957
Köp av huvudverksamhet	57 176	59 659	52 255	54 872
Lokal- och markhyror	14 818	14 903	12 554	13 322
Hyra/leasing av anläggningstillgångar	2 909	3 005	2 909	3 005
Bränsle, energi och vatten	9 599	7 270	8 822	6 272
Övriga tjänster	27 653	29 053	27 649	29 053
Övriga kostnader	26 240	18 000	28 694	20 586
Summa verksamhetens kostnader	447 628	432 246	462 694	450 909

5 Avskrivningar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Fastigheter och anläggningar	12 107	11 471	16 871	16 269
Maskiner och inventarier	4 134	3 712	4 208	3 796
Summa avskrivningar	16 241	15 183	21 079	20 065

6 Skatter bidrag och utjämning tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Kommunalskatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	251 778	243 749	251 778	243 749
Slutavräkning föregående år	1 812	932	1 812	932
Prel slutavräkning innevarande år	6 686	6 493	6 686	6 493
Summa skatteintäkter	260 276	251 174	260 276	251 174
Bidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	87 203	76 881	87 203	76 881
Strukturbidrag	0	0	0	0
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	8 691	7 113	8 691	7 113
Generella bidrag	7 023	3 310	7 023	3 310
Regleringsbidrag	15 762	16 890	15 762	16 890
LSS-utjämning	2 923	5 430	2 923	5 430
Kommunal fastighetsavgift	13 289	13 198	13 289	13 198
Summa bidrag och utjämning	134 891	122 822	134 891	122 822
Summa skatteintäkter, bidrag och utjämning	395 167	373 996	395 167	373 996

8/9 Finansiella kostnader och intäkter tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Finansiella intäkter				
Utdelning	235	120	235	120
Ränteintäkter, räntebidrag	257	5	257	5
Övriga finansiella intäkter	570	581	447	266
Summa finansiella intäkter	1 062	706	939	391
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-14	-3	-14	-3
Förlust vid avyttring av fin anl tillg	0	0	0	0
Ränte- och basbeloppsuppräkningspensionsavsättning	-170	-108	-170	-108
Övriga finansiella kostnader	-561	-798	-1 569	-1 529
Summa finansiella kostnader	-745	-909	-1 753	-1 640
Summa finansnetto	317	-203	-814	-1 249

12 Immateriella anläggningstillgångar

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Immateriella anläggningar				
Ingående anskaffningsvärden	3 709	3 709	3 709	3 709
Justering anskaffningsvärde	0	0	0	0
Nedskrivningar	0	0	0	0
Årets investeringsutgifter	0	0	0	0
Årets investeringsinkomster	0	0	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 709	3 709	3 709	3 709
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	3 709	3 709	3 709	3 709
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	3 709	3 709	3 709	3 709
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0	0	0

13/14 Materiella anläggningstillgångar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärden	424 674	416 640	641 146	631 568
Justering anskaffningsvärde	-205	0	-209	0
Nedskrivningar	0	0	-696	-696
Årets investeringsutgifter	8 755	8 093	9 475	10 671
Årets investeringsinkomster	-141	-64	-141	-64
Försäljningar/utrangeringar	7 033	5	6 954	-333
Utgående ack anskaffningsvärden	440 116	424 674	656 529	641 146
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	224 542	213 076	288 174	272 324
Utrangeringar	-1 552	0	-1 473	283
Årets avskrivningar	11 934	11 466	16 002	15 567
Utgående ack avskrivningar	234 924	224 542	302 703	288 174
Ingående planenliga restvärden	199 927	203 564	352 972	359 244
Utgående planenliga restvärden	205 192	200 132	353 826	352 972

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
<i>Inventarier och maskiner</i>				
Ingående anskaffningsvärden	67 981	62 396	71 723	65 942
Årets investeringsutgifter	4 311	5 629	4 311	5 825
Årets investeringsinkomster	0	0	0	0
Försäljningar/utrangeringar	-8 459	-44	-8 619	-44
Utgående ack anskaffningsvärden	63 834	67 982	67 416	71 724
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	53 139	49 472	56 393	52 642
Utrangeringar	-8 587	0	-8 747	0
Årets avskrivningar	4 270	3 667	4 344	3 751
Utgående ack avskrivningar	48 823	53 139	51 991	56 394
Ingående planenliga restvärden	14 842	12 925	15 330	13 300
Utgående planenliga restvärden	15 011	14 843	15 425	15 330
<i>Pågående nyanläggningar</i>				
Ingående anskaffningsvärde	8 685	0	9 423	574,6
Inköp	-3 762	8 685	4 511	8 848
Redovisat värde	4 923	8 685	13 934	9 423
Summa anläggningstillgångar	225 126	223 659	383 185	377 725
<i>Genomsnittlig avskrivningstid</i>	År		År	
Mark, konst	0		0	
Byggnader, tekniska anläggningar	33		40	
Maskiner och inventarier	8		8	

16 Finansiella anläggningstillgångar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
<i>Aktier och andelar</i>				
Naturgaskonsortiet i Skaraborg AB	0	3	0	3
Essunga Bostäder AB	11 000	11 000	0	0
Reversfordringar	6 211	6 082	6 211	6 082
Kommunassurans syd	379	379	379	379
SKL företag AB (Inera)	43	43	43	43
Grundfondskapital i Stiftelsen Essunga Industrier	300	300	0	0
Avfall & Återvinning	1 185	0	1 185	0
Övrigt	0	0	110	121
Summa aktier och andelar	19 118	17 806	7 928	6 627

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
Långfristiga fordringar				
Kommuninvest	0	0	800	1 200
Essunga Ryttnärförening	135	153	135	153
Summa långfristiga fordringar	135	153	935	1 353
Summa finansiella anläggningstillgångar	19 253	17 959	8 863	7 980

17/23/24 Avsättningar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	5 892	5 837	5 892	5 837
Avsatt pensioner	-58	-32	-58	-32
Ränte- och basbeloppsuppräknig	137	87	137	87
Förändrad löneskatt	0	0	0	0
Övrig post	0		0	0
Summa avsättning pensioner	5 971	5 892	5 971	5 892
Avsatt till övriga pensioner				
Ingående avsättning	538	591	538	591
Ränte- och basbeloppsuppräknig	33	21	33	21
Övriga pensioner	-57	-75	-57	-75
Löneskatt	13	1	13	1
Övrig post	0		0	
Summa avsatt till övriga pensioner	527	538	527	538
Avsatt till pensioner, förtroendevalda				
Avsatt till pensioner	360	360	360	360
Löneskatt	0	0	0	0
Summa	360	360	360	360
Utgående avsättning pensioner	6 858	6 790	6 858	6 790
Övriga avsättningar				
Ingående avsättning	10 766	13 547	10 766	13 547
Varav avsättning E20	7 215	8 399	7 215	8 399
Varav avsättning Deponi	1 066	1 066	1 066	1 066
Varav avsättning Bärebergstipp	1 300	1 300	1 300	1 300
Uppskjuten skatteskuld	0		1 804	1 906
Årets avsättning E20	461	765	461	765

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Årets avsättning deponi	0	0	0	0
Årets avsättning Tippen Bäreberg	0	0	0	0
Årets kostnad E20	-1 645	-3 460	-1 645	-3 460
Årets kostnad för stängning av deponi	0	-86	0	-86
Årets kostnad Tippen Bäreberg	0	0	0	0
Utgående övriga avsättningar	9 582	10 767	11 386	12 673
Summa avsättningar	16 440	17 557	18 244	19 463

18 Förråd och exploateringsfastigheter tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Förråd	0	0	244	238
Exploateringsfastigheter	951	974	951	974
Summa	951	974	1 195	1 212

19 Kortfristiga fordringar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Kundfordringar	2 439	1 540	2 588	1 126
Statsbidragsfordringar	0	0	0	0
Skattefordringar	26 076	16 477	26 076	17 297
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	13 045	14 845	14 128	15 192
Övriga kortfristiga fordringar	1 148	1 110	7 624	5 899
Summa kortfristiga fordringar	42 709	33 972	50 417	39 514

21 Kassa bank tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Kassa	71	48	71	48
Plusgiro	945	40	945	40
Bank	34 281	27 091	43 332	39 120
Summa	35 297	27 179	44 348	39 208

22 Eget kapital tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Eget kapital ingående balans	204 720	194 520	213 975	205 872
Årets resultat	16 458	10 200	20 882	8 103
Resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Gatukostnadsersättning från långfristig skuld	0	0	0	0
Uppskrivningsfond	0	0	0	0
Obeskattade reserver	0	0	0	0
Balanserad vinst/förlust	0	0	0	0
Eget kapital utgående balans	221 178	204 720	234 857	213 975

25 Långfristiga skulder tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
<i>Lån i banker och kreditinstitut</i>				
Ingående balans	0	0	143 402	146 225
Ökade skulder under året	0	0	0	0
Årets amortering	0	0	-2 764	-2 823
Summa lån i kreditinstitut	0	0	140 638	143 402
<i>Förutbetalda intäkter som regleras över flera år</i>				
Ingående balans	6 816	6 644	6 816	6 644
Investeringsbidrag	267	0	267	0
Upplösning av investeringsbidrag	-45	-45	-45	-45
Gatukostnadsersättningar	0	0	0	0
Upplösning av gatukostnadsersättning	0	0	0	0
Anslutningsavgifter VA	938	361	938	361
Upplösning av anslutningsavgifter VA	-175	-144	-175	-144
Summa förutbetalda intäkter	7 801	6 816	7 801	6 816
Summa långfristiga skulder	7 801	6 816	148 439	150 218

26 Kortfristiga skulder tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Leverantörsskulder	20 994	20 288	21 002	19 781
Momsskuld	0	0	0	0
Personalens skatter och avgifter	9 605	9 281	9 605	9 281
Semesterlöneskuld och okompenserad övertid	17 740	18 468	17 740	18 468
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29 143	29 143	33 669	29 143
Övriga kortfristiga skulder	434	453	4 450	4 984
Summa kortfristiga skulder	77 917	77 633	86 467	81 657

29 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Borgensförbindelser				
- Essunga Bostäder AB	143 481	146 225	0	0
- Stiftelsen Essunga Industrier	0	0	0	0
- Riksbyggens kooperativa hyresrättsförening Essunga	131 654	81 824	131 654	81 824
- Egna hem och småhus	0	0	0	0
Summa borgensförbindelser	275 135	228 049	131 654	81 824
Pensionsavsättningar inom linjen	81 019	85 158	81 019	85 158
Särskild löneskatt	19 655	20 659	19 655	20 659
Summa pensionsavsättningar	100 674	105 817	100 674	105 817

31 Justering för övriga ej likvidpåverkande poster

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Avskr ersättningar	-49	191	-49	191
Justering reaförlust	0	0	0	0
Övriga justeringar	141	64	112	335
Övriga avsättningar	-1 184	-2 781	-1 184	-2 781
Pensionskuldsförändring	68	2	68	2
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster	-1 024	-2 524	-1 053	-2 253

32 justering av rörelsekapitalets förändring

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Avskrivningar	16 241	15 184	21 140	20 066
Realisationsvinst fastighetsförsäljning	0	0	0	0
Realisationsförlust fastighetsförsäljning	0	0	0	0
Justering för av- och nedskrivningar	16 241	15 184	21 140	20 066

33 Ökning/minskning av långfristiga fordringar

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Reversfordran Bala fastighets AB	0	0	400	400
Essunga ryttaförening	18	18	18	18
Summa minskning av långfristiga fordringar	18	18	418	418

34 Jämförelsestörande poster

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Index E20	-461	-765	-461	-765
Nedskrivning fastighet	0	0	0	0
Covidersättning som avser 2020	0	3 477	0	3 477
Summa jämförelsestörande poster	-461	2 712	-461	2 712

35 Räkenskapsrevision

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2022	2021	2022	2021
Arvode	29	22	29	22
Konsultkostnader	195	169	315	385
Summa räkenskapsrevision	224	190	344	406

Koncerninterna förhållanden

Tkr	Ägarandel	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
		givna	mot-tagna	givna	mot-tagna	givna	mot-tagna
Essunga kommun		11 300	0	0	0	0	0
Essunga bostäder AB	100 %	0	11 000	0	0	0	0
Stiftelsen Essunga industrier	100 %	0	300	0	0	0	0
Summa		11 300	11 300	0	0	0	0

Tkr	Ägarandel	Försäljning		Periodiserade poster		Lån		Räntor och borgensavgift	
		intäkt	kostnad	Fordran	Skuld	gi-vare	mottagare	gi-vare	mottagare
Essunga kommun		967	6 952	850	748	0	0	0	366
Essunga bostäder AB	100 %	6 952	967	748	850	0	0	366	0
Stiftelsen Essunga industrier	100 %	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa		7 919	7 919	1 598	1 598	0	0	366	366

Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse

Hänt i verksamheten

Kommunstyrelsens uppdrag är att leda och samordna kommunens angelägenheter och bevakar frågor som kan ha påverka kommunens utveckling och ekonomi. Verksamheten har under 2022 kunnat återuppta flertalet av de aktiviteter som fått pausats till följd av coronapandemins restriktioner. Kommunstyrelsen har bland annat ägnat mycket tid åt att göra ett omtag av näringslivsarbetet. Företagsbesök och företagarluncher har återigen kunnat genomföras. En grund till kommunens näringslivsstrategi har tagits fram med hjälp av extern konsult. De allmänna valen till riksdag, region och kommun har genomförts och inneburit en stor arbetsinsats inom kommunkansliet.

En effekt av pandemin är att digitaliseringstakten har trappats upp i offentlig sektor och i samhället i stort. Inom kommunorganisationen har flertalet insatser utförts för att möjliggöra en ökad digitalisering. Kommunikationsenheten har främst fokuserat på det varumärkesbyggande arbetet genom ökad synlighet via sociala medier, aktivt arbete med pressreleaser och synliggörande av den kommunala verksamheten så som äldreomsorg, skola och näringslivsarbete.

Fördjupad översiktsplan för Nossebro har under senhösten varit ute på samråd. Därtill har samhällsbyggnadsavdelningen arbetat med framtagandet av en vattenmodell och förberedelser för att påbörja exploateringen av detaljplanen vid Stallabäcken.

Inom kultur- och fritid har införandet av mer-öppet-bibliotek genomförts, vilket innebär en ökad tillgång till bibliotekets tjänster under fler av dygnets timmar. På Nossebrobadet har tillgänglighetsinventeringar genomförts i syfte att skapa en bad- och campinganläggning som är tillgänglig för fler.

Medarbetare

Kommunstyrelsen leds av kommunledningssektorn och är i jämförelse med de andra nämnderna den nämnd som har minst antal anställda. Den totala sjukfrånvaron inom sektorn är fortsatt låg i jämförelse med de andra sektorer, men har dock stigit något jämfört med tidigare år. Detta tros bero på fortsatta covid-19 toppar och säsongsinfluensa.

Under året har några rekryteringar genomförts inom sektorn. Ny kommundirektör har rekryterats vilket medförde att även en ny samhällsbyggnadschef behövde rekryteras. För att möta det ekonomiskt utmanande året 2023 har både kanslichef och redovisningschef omvandlats till HR- och kanslichef respektive redovisningsekonom. Sektorn har stärkts upp med ytterligare en kommunikatör under året.

Kommunfullmäktiges mål

Den sammantagna bedömningen kring måluppfyllnaden är att kommunstyrelsens målarbete till stora delar löper enligt plan och att det tagits steg framåt inom ramen för samtliga mål. Av 28 aktiviteter är 17 avslutade och 4 aktiviteter är påbörjade med målsättningen att de ska slutföras under 2024. Resterande aktiviteter har inte kunnat påbörjas, alternativt har de ej bedömts vara aktuella för kommunstyrelsen att arbeta med under året. 3 av 11 indikatorer uppnår målvärde.

Förväntad utveckling

De kommande två åren kommer att vara utmanande ur ett ekonomiskt perspektiv och kräva att hela förvaltningsorganisationen säkerställer ett så effektivt arbetssätt som möjligt med fortsatt bibehållen kvalitet. Utöver det har kommunstyrelsen genom kommunledningssektorn identifierat fyra centrala frågor att bevaka och förhålla sig till inför framtiden, dessa är: kompetensutmaningen, digitalisering, hållbarhet och säkerhetsarbete.

Offentlig sektor står inför en tuff kompetensutmaning. Som kommun och arbetsgivare behöver vi hitta nya sätt att arbeta och forum för samverkan för att stå starka inför framtiden. Ett sätt att möta denna utmaning är genom digitalisering, vilket kan vara ett verktyg för att skapa mer effektiva arbetssätt.

Vår värld står inför omfattande klimatförändringar som redan nu är kännbara i form av regnigare vintrar och torrare somrar. Detta kräver förändringar av beteenden och vanor för att skapa hållbara samhällen och motståndskraftiga ekosystem.

Rysslands invasion av Ukraina har inneburit en stor påverkan på säkerhetsläget. Vår kommun behöver nu mer än någonsin arbeta med kris- och krigsberedskap än vad vi tidigare har varit vana vid.

Ekonomi

Kommunstyrelsens resultat för 2022 är ett budgetunderskott om 4,7 miljoner kronor. Vilket innebär en försämring mot prognos vid delårsbokslutet per augusti med 2,7 miljoner kronor. Framförallt beror underskottet på prisökningar av bränsle och energi vilka medfört ett budgetunderskott om 3,4 miljoner kronor. Under slutet av året har resultatet försämrats från prognosen vilket framförallt beror på ökat investeringsunderhåll av kommunala fastigheter, projekteringskostnader för Jonslunds skola och bidrag för ombyggnation av bygdegård.

Per verksamhetsområde redovisar:

- Kommundirektör inklusive ekonomi, HR och kansli och IT redovisar ett positivt resultat om 0,2 miljoner. Högre IT-kostnader än budget, ökat nyttjande av friskvårdsbidrag har medfört underskott som vägs upp av låga utvecklingskostnader samt vissa vakanser centralt.
- Samhällsbyggnadsavdelningen redovisar ett negativt resultat om 0,7 miljoner. Framförallt beror underskottet på ökade kostnader för bränsle/energi (0,6 miljoner), därutöver har inflationen påverkat inköpspriser till teknisk verksamhet.
- Kommunala fastigheter redovisar ett negativt resultat om 3,4 miljoner. Det negativa resultatet beror framförallt på ökade kostnader för bränsle/energi (2,3 miljoner). Därtill har projekteringskostnader för Jonslunds skola och ökade underhållsinvesteringar under hösten medfört ökade kostnader. Bland annat har arbetet med energieffektiviseringar intensifierats.
- Kultur- och fritidsverksamheten redovisar ett negativt resultat om 0,8 miljoner kronor. Det negativa resultatet beror framförallt på att en kostnad för ombyggnation av Främestad bygdegård beslutats under hösten (0,6 miljoner).

Socialnämndens verksamhetsberättelse

Hänt i verksamheten

Under årets första månader var socialnämndens verksamheter starkt påverkade av pandemin. Hög vaccinationstäckning hos nämndens medarbetare gjorde dock att de flesta inte blev särskilt sjuka utan kunde ganska snart vara åter i arbete. Några få brukare blev också smittade, men större utbrott har kunnat förhindras. Smittläget var något lugnare under hösten, men i november-december ökade smittan igen, samtidigt som den vanliga influensan nådde sin topp. Det har likt tidigare år fortsatt vara ett stort fokus på smittskyddsåtgärder inom vård och omsorg.

Kriget i Ukraina har påverkat socialnämnden både direkt och indirekt. En ideell förening i Alingsås hjälpte delar av ett barnhem med personal att fly. De befann sig på en fastighet i Essunga kommun fram till slutet av augusti, då de återvände till Ukraina. Kommunen arbetade tillsammans med ideella organisationer för att inom ramen för regelverket göra det så bra som möjligt för barnen utifrån den unika situationen.

Bemanningen av vård- och omsorg under sommaren har varit en större utmaning jämfört med tidigare år, främst inom äldreomsorgen. Ordinarie personal och vikarier ställde tillsammans upp och ändrade sin semesterplanering och tog extra pass för att lösa situationen. Sammantaget gjorde detta att kostnaderna för sommaren blev högre.

Ombyggnationen av Kerstinsås kom under 2022 igång. Tid och kraft har lagts ner på att säkerställa att behoven i verksamheten blivit tillgodosedda och att ombyggnationen fått så lite negativ påverkan som möjligt under byggtiden. Antalet beslutade hemtjänststimmar har ökat under året. De har också kunnat verkställas, men med ökade personalkostnader som följd. Ett utvecklingsarbete, med utgångspunkt i Vanguardmetoden, inleddes inom hemvården under hösten med stöd av projektmedel från socialstyrelsen. Det syftar till att organisera verksamheten och dess arbetsätt så att den blir ännu bättre på att möta de individuella behoven hos varje brukare.

Medarbetare

Pandemin har haft en betydande påverkan på personalförhållandena och är den faktor som utmärker personalområdet mest. I jämförelse med 2021 har den totala sjukfrånvaron ökat något. När det gäller korttidsfrånvaron gör pandemins vågor att det är svårt att dra några generella slutsatser.

Nattsjuksköterskor, fysioterapeuter och socialsekreterare för barn och unga är bristyrken som social sektor har svårt att rekrytera. För att locka till sig dessa kompetenser krävs andra lösningar och utformning av tjänster. Rekryteringen av semestervikarier inom vård och omsorg är svår och kommer fortsatt vara en utmaning för sektorn att hantera. Inom kommunen finns privata vård- och omsorgsgivare som konkurrerar om samma kompetenser. Sommaren 2022 var den hittills svåraste att bemanna.

Kommunfullmäktiges mål

Den samlade bedömningen är att nämnden är på god väg vad gäller arbetet med kommunfullmäktiges mål. Av tio aktiviteter är merparten påbörjade. Av tio indikatorer uppnår sju uppsatt målvärde.

Förväntad utveckling

Socialnämndens utfall för 2022 visar att verksamheten fortsatt behöver arbeta för att hitta effektivare sätt att hantera behoven inom individ- och familjeomsorg. Under våren 2023 kommer nämnden ta del av en rapport som genomförts av ekonomiavdelningen som belyser utmaningarna och som föreslår ett antal åtgärder för att sänka kostnaderna.

Inom nämndens vård- och omsorgsverksamheter kommer förändringar ske vad gäller schemaläggning med anledning av de nya EU-reglerna om 11 timmars sammanhängande dygnsvila som gäller från 1 oktober 2023.

Vidare kvarstår framtida arbete inom området LSS Funktionshinder vad gäller boende för de yngre brukare som nu börjar bli äldre. Socialnämnden ser också en trend över tid att antalet insatser har ökat. Planeringen av en ny gruppbostad behöver komma igång och en översyn av organisation och insatser behöver göras för att möta det utökade behovet.

Ekonomi

Årets resultat är +0,1 miljoner kronor, vilket innebär att socialnämndens samlade verksamhet är i ekonomisk balans. Ett medvetet arbete har resulterat i att de samlade personalkostnaderna har ökat med endast 0,1% jämfört med föregående år, vilket innebär att i princip hela årets löneökning har sparats in genom effektiviseringar.

I jämförelse är kostnaderna låga för äldreomsorg och LSS, medan kostnaderna för individ- och familjeomsorg är höga. Under året har nämnden arbetat för att minska externa placeringar och tillskapa hemmaplanslösningar inom individ- och familjeomsorgen. Arbetet har resulterat i att externa placeringar minskat från fyra under början av året till två i slutet av året. För att fortsätta arbetet har under hösten en genomlysning av Individ- och familjeomsorgen inletts i syfte att fortsatt minska kostnaderna.

Utbildningsnämndens verksamhetsberättelse

Hänt i verksamheten

Coronapandemin har även under 2022 haft stor påverkan på utbildningsnämndens verksamheter och mycket av arbetet har fått anpassats. Trots pandemin har nämnden kunnat fokusera på sitt grunduppdrag och bedrivit verksamhet för sina barn och elever. Sedan augusti 2022 är förskole- skol- och fritidsverksamheten uppdelad på två förskoleområden och fyra grundskolor. Under 2022 togs beslut om stadiindelade grundskolor vilket innebär att vid renovering alternativt nybyggnation av kommunens skolor kommer förvaltningen att planera och genomföra en organisationsförändring gällande stadiindelningen på skolorna.

Under flera år har nämndens verksamheter arbetat för att ha rutiner och arbetssätt för att tidigt upptäcka barns och elevers behov av stöd. Sedan ett antal år tillbaka lyfts betydelsen av att jobba med tidiga insatser fram i flera olika sammanhang. Under 2022 har nämnden bland annat tagit fram en plan för psykisk hälsa, tillsett att det finns elevcoach på F-5-skolorna, genomfört ABC-utbildning (alla barn i centrum) för såväl förskolepersonal som vårdnadshavare med barn i förskolan. Projektering av nybyggnation av Jonslunds skola och förskola har under året startats upp.

Essunga kommun var 2022 en av de 25 procent bästa kommunerna i Sverige vad gäller andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde, kommunala skolor. Det visar att skolan lyckats mycket väl med det kompensatoriska uppdraget. Däremot var resultaten i årskurs 6 vad gäller lägst betyg E i svenska, matematik och engelska mycket lågt 2022. En djupanalys av resultaten pågår och kommer vara en grund för beslut av insatser. Extra resurser har satts in för högre måluppfyllelse.

Medarbetare

En betydande andel av utbildningssektorns medarbetare väntas gå i pension kommande år, därför måste arbetet med satsningar fortgå då efterfrågan på behörig personal är betydligt större än tillgången. För att hantera lärarförsörjningen behöver huvudmän och rektorer utveckla såväl organisation som arbetssätt för att använda behöriga lärare mer effektivt, så att dessa kan fokusera på läraryrkets kärnuppdrag, det vill säga undervisningsprocessen. Detta sker exempelvis genom satsningar på att anställa annan personal, såsom lärarassistenter, elevcoacher (socio- eller socialpedagoger eller beteendevetare) och specialpedagoger.

Den kraftiga ökningen av sjukfrånvaron inom utbildningssektorn har stannat av även om den ökat marginellt igen under 2022 och fortsatt är högre än åren före pandemin. Den största anledningen till denna ökning är restriktionerna under coronapandemin.

Kommunfullmäktiges mål

Utbildningsnämnden har under 2022 arbetat intensivt för att genomföra de intentioner som var uppsatta i verksamhetsplanen, dock har coronapandemin och dess konsekvenser inneburit utmaningar för en del av utvecklingsarbetet. Med anledning av den tidvis ansträngda arbetssituationen har flera aktiviteter fått skjutas upp. Av 18 aktiviteter är 13 avslutade. Av 9 indikatorer uppnår 5 av dem uppsatt målvärde.

Förväntad utveckling

Officiell statistik visar att utbildningsnämnden, i jämförelse med andra kommuner, har en mycket bra utbildning. Detta utgör en god grund som ska bibehållas och vidareutvecklas. Under kommande år kommer ett av nämndens stora fokusområden vara nybyggnation och ombyggnation av förskolans och skolans lokaler. Det är viktigt att dessa stora satsningar blir flexibla och anpassas efter verksamhetens behov. Under kommande år kommer verksamheterna även planera för stadieindelade skolor.

Under de senaste åren har utbildningsnämndens verksamheter mött en allt större andel barn och elever som är i behov av särskilt stöd. För att möta deras behov krävs att medarbetarna ges goda förutsättningar och verktyg, t.ex. genom kompetensutvecklingsinsatser samt arbete med tidiga och förebyggande insatser.

Ekonomi

Utbildningsnämnden har ett överskott för 2022 med 1,2 miljoner kronor och resultatet har förbättrats med 1,5 miljoner jämfört med prognos vid delårsbokslutet per augusti. Överskottet och förbättringen från prognos härleds till största del på kostnaderna för gymnasieelever som minskat i förhållande till prognos. Även kostnader för elever på specialskola var lägre än budget.

Intäkterna har ökat 2,3 procent och övriga kostnader har endast ökat med 0,3 procent mellan 2021 och 2022, vilket är mycket lågt med tanke på att inflationen ökat kostnader för t.ex. skolskjuts och livsmedel. Personalkostnaderna har ökat med 3,7 procent mellan åren, vilket är cirka 1,0 procent mer än löneökningförändringen mellan åren. Kostnadsökningen beror på ett större elevunderlag vid höstens terminsstart.

Bygg- och miljönämndens verksamhetsberättelse

Hänt i verksamheten

Bygg- och miljönämnden har under 2022 haft en gemensam aktivitet tillsammans med berörda tjänstepersoner för att stärka och utbilda nämnden i dess ansvarsområden och uppdrag. Syftet har också varit att skapa en ökad förståelse för varandras roller.

Under året har arbetet med att ta fram en den kommunövergripande hållbarhetsstrategin pågått. Under hösten genomfördes en utbildning inom området av Glokala Sverige. Arbetet med strategin pågår och kommer att färdigställas under 2023.

Kommunfullmäktiges mål

Av sju aktiviteter har nämnden slutfört fem av dem. Arbete kvarstår under 2023 med hållbarhetsstrategin och att arbeta fram en handlingsplan för hur kommunen ska arbeta för att bidra till de nationella miljömålen. Av tre indikatorer är det en som uppnår uppsatt målvärde.

Förväntad utveckling

Under kommande verksamhetsår kommer nämnden bland annat fortsätta med att kompetensutveckla såväl tjänstemän som politiker inom nämndens uppdrag och ansvarsområden. Därtill kommer tjänstepersoner fortsätta medverka på inplanerade företagsträffar.

Ekonomi

Sammantaget redovisar bygg- och miljönämnden ett överskott mot budget på 590 tkr. Intäkter har ökat med 270 tkr och kostnader är i stort oförändrade jämfört med förra året.

Avgiftsintäkterna har ökat med anledning av fler bygglovsansökningar under 2022, därtill har vakanser ej ersatts vilket sparar in på personalkostnader.

Kommunala bolag, stiftelser, gemensam nämnd och kommunalförbund

Essunga kommun är involverade i följande företag:

- Essunga Bostäder AB
- Stiftelsen Essunga Industrier
- Räddningsnämnden
- Skaraborgs Kommunalförbund
- Kommunassurans Syd
- Tolkförmedling Väst
- Leader Nordvästra Skaraborg
- Samordningsförbundet Västra Skaraborg

Essunga Bostäder AB

Verksamhetens utveckling

Essunga Bostäder AB startade året med att försöka återgå till det nya normala efter pandemiåren. Precis när vi trodde att det värsta var över startade kriget i Ukraina vilket har skapat helt andra utmaningar för bolaget med hög inflation, höjda räntor och skenande elpriser.

Essunga Bostäder AB bygger för närvarande 6 markplanslägenheter efter branden på Spannmålgatan, byggstart var sommaren 2022. Projektet förväntas vara klart sommaren 2023.

Resultat

Resultatrapport, tkr	2022	2021	2020
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	30 906	29 952	45 180
Rörelsens sidointäkter	2 473	91	3 512
Summa intäkter	33 379	30 043	48 692
Rörelsens kostnader			
Kostnader för fastighetsförvaltning	-10 363	-13 284	-27 621
Övriga externa kostnader	-2 237	-2 342	-2 578
Personalkostnader	-10 313	-10 330	-9 293
Avskrivningar	-4 838	-4 882	-19 591
Övriga rörelsekostnader	0	0	-949
Rörelseresultat	5 628	-795	-11 340
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	88	53	61
Räntekostnader och liknande resultatposter	-1 374	-1 104	-1 112
Resultat efter finansiella poster	4 342	-1 846	-12 391
Skatter			
Skatt på årets resultat	104	-228	3 315
Årets resultat	4 445	-2 074	-9 076

Resultatet 2022 uppgår till 4,4 miljoner kronor. Vilket är en betydande resultatförbättring jämfört med de senaste åren. Jämfört med föregående år har rörelseresultatet förbättrats från -0,8 mnkr till ett överskott om 5,6 mnkr. Både intäkterna i bolaget har ökat samtidigt som kostnaderna för fastighetsförvaltning minskat.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Essunga Bostäder AB har under året arbetat aktivt med att minska vakanstiden mellan hyresgästernas in- och utflytt för att göra vårt bolag mer lönsamt. Det har även varit mindre lägenhetsvakanser än föregående år vilket är positivt för vår ekonomiska utveckling.

Essunga Bostäder AB har fortsatt arbetat på strategier gällande standardhöjande åtgärder i samband med renoveringar samt att se över hanteringen av tillvalserbjudande. Det har under året renoverats ett antal lägenheter samt asfalterats ytor utifrån planerat underhåll.

Väsentliga personalförhållanden

Ett antal personalavgångar har ersatts under 2022. Vår målare valde att gå i pension efter 45 år samt att vår fastighetsskötare på ytterskolorna valde att byta arbete. Bolaget ser fortsatt positivt på digitala möten samt hemarbete när arbetet tillåter.

Fokus ligger på att vara en attraktiv arbetsplats med goda förutsättningar för utveckling med hög standard i utförda tjänster. Att fortsätta arbetet med en god arbetsmiljö för all personal är ständigt en prioriterad fråga. Att fira framgångar tillsammans gör oss alla medvetna om att varje medarbetare har en avgörande betydelse för vårt bolags framgång. Under året har vi haft ett rapporterat fall av tillbud.

Förväntad utveckling

Affärsplanen har under året reviderats tillsammans med styrelsen. Målet för nyproducerade lägenheter har sänkts under planperioden från 45 stycken till 10. Energimål har lagts till för att säkerställa att våra insatser gör skillnad.

Strävan efter att vara en attraktiv och serviceinriktad hyresvärd är fortsatt huvudfokus i vårt dagliga arbete. För att lyckas med det behöver vi ta ett steg i vårt digitaliseringsarbete och fördela resurserna på ett optimerat sätt. Vår personal är nyckeln till att vara ett framgångsrikt bolag. Det uppstår möten varje dag som är helt avgörande för hur vi uppfattas som affärspartners och hyresvärd.

Stiftelsen Essunga industrier

Tkr	2022	2021	2020	2019
Resultat	-20,6	-23	4 673	267

Stiftelsens ändamål

Stiftelsen har till ändamål att inom Essunga kommun tillhandahålla lokaler för industriproduktion, handel och hantverk.

Verksamhet

Sedan sommaren 2020 har Stiftelsen avyttrat fastigheten Essunga Stallaholm 1:314. Industribyggnaden. Därmed är Stiftelsens verksamhet i ett förvaltarläge under 2022.

Resultat

Resultatet 2022 består av ett underskott om 20 555 kronor. Utifrån förvaltarläge har vissa kostnader för revision och diverse avgifter belastat stiftelsen som delvis vägs upp av ränteintäkter.

Räddningsnämnden

Verksamhetsberättelse

Räddningsnämnden är Lidköping, Vara, Grästorp och Essunga kommuners gemensamma organ för uppgifter som gäller räddningstjänst, skydd mot olyckor som kan föranleda räddningsinsatser enligt lagen om skydd mot olyckor samt de uppgifter i övrigt som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnd som svarar för räddningstjänsten.

Under 2022 utreddes och beslutades att söka medlemskap i kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg. Beslut att söka medlemskap antogs i samtliga Kommunfullmäktige under våren 2022 efter att en utredningen presenterats. Godkännande av ansökan gjordes i Östra Skaraborgs kommunfullmäktige under hösten 2022. Arbetet med att slå samman Västra och Östra Skaraborg har gjorts under större delen av 2022 med inriktningen ”under förutsättning att”. Detta för att kunna starta ny organisation 2023-01-01. Nytt namn blir Räddningstjänsten Skaraborg.

Säkerhetssamordnarorganisationen beslutades under 2022 att förändras genom att Lidköpings kommun bildar en egen organisation. Vara, Grästorp och Essunga bildar också egen organisation med säte i Vara. Säkerhetssamordnarfunktionerna placeras på stadshusen i Lidköping respektive Vara från 2023-01-01.

Nämndens uppdrag och verksamhet

- Räddningstjänst
- Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor
- Tillstånd och tillsyn enligt lagen om brandfarlig och explosiv vara
- Rådgivning, information och brandskyddsutbildning
- Sotning och brandskyddskontroll

Ekonomi

Tkr	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter	48 900	45 400	43 600	34 300	29 500
Kostnader	-83 500	-78 600	-76 600	-63 900	-58 600
Nettokostnader	-34 600	-33 200	-33 000	-29 600	-29 100
Nettobudget	-34 800	-33 700	-32 600	-28 300	-28 500
Budgetavvikelse	200	500	-400	-1 300	-600

Det ekonomiska resultatet för Räddningsnämnden visar ett överskott med 0,2 miljoner, räddningsnämndens resultat är till stor del beroende på personalkostnader gällande tjänster som inte är tillsatta.

Kommunalförbundet Göliska IT

Uppdrag/verksamhet

Kommunalförbundet Göliska IT ägs av Essunga, Götene, Lidköping, Skara, Grästorp och Vara kommuner. Ägarandelen för Essunga kommun är 6,8 procent och aktuell fördelningsnyckel är 5,7 procent.

Göliska IT levererar IT-drift till de sex kommunerna och flertalet kommunala bolag utifrån ett gemensamt IT-avtal. Verksamheten bedrivs som kommunalförbund, där medlemmarna enligt förbundsordningen har en ägarandel som motsvarar den relativa omfattningen kommunen köper verksamhet av förbundet.

Viktiga händelser under året

- Införande av gemensamt skoladministrativt system för samtliga V6-kommuner.
- Installation och införande av Life Care har påbörjats.
- Genomförd upphandling nätverksprodukter och tjänster motsvarande 6 mnkr per år.
- Etablering av en redundant datahall.

Ekonomi

Tkr	2022	2021	2020	2019
Intäkter	73 065	69 869	64 547	60 561
Kostnader	74 716	69 408	62 106	-59 001
Årets resultat	-1 651	461	2 441	1 560

Årets resultat uppgår till -1,7 miljoner kronor. Underskottet var känt sedan juni 2022 och beror framförallt på att förbundskommunerna tar kostnaden för den säkerhetshöjande SiteB-lösningen först från och med 2023, kostnaden för 2022 hanteras inom Göliska IT:s ordinarie ekonomi.